

Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte

Máster Universitario en Necesidades Específicas de Apoio Educativo

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P02M081V01101	Intervención en Necesidades Educativas dos Alumnos con Discapacidade Intelectual	1c	3
P02M081V01102	Intervención en Necesidades Educativas dos Alumnos con Discapacidade Motriz	1c	3
P02M081V01103	Intervención en Necesidades Educativas dos Alumnos con Discapacidade Sensorial	1c	3
P02M081V01104	Resposta Organizativa do Centro Educativo e Servizos de Apoio	1c	3
P02M081V01105	O Deporte como Medio Integrador	1c	3
P02M081V01106	O Deporte Adaptado: Propostas para unha Integración Global	1c	3
P02M081V01107	Desenvolvemento Psicomotor e Discapacidade	1c	3
P02M081V01108	A Educación Física Adaptada como Ferramenta Formativa na Nenez	1c	3
P02M081V01201	Intervención en Necesidades Educativas dos Alumnos Derivadas do Contexto Socio-Cultural	2c	3
P02M081V01202	Intervención en Necesidades Educativas dos Alumnos con Dificultades Específicas de Aprendizaxe	2c	3
P02M081V01203	Metodoloxías para a Inclusión Escolar	2c	3
P02M081V01204	As TIC Aplicadas á Educación Inclusiva	2c	3
P02M081V01205	Alto Rendemento Deportivo: Os Paralímpicos	2c	3
P02M081V01206	A Actividade Física en Poboacións Especiais: Persoas con Discapacidade Física, Psíquica e Sensorial	2c	3
P02M081V01207	Exercicio Físico, Saúde e Calidade de Vida: Pautas para o seu Desenvolvemento	2c	3
P02M081V01208	Traballo Fin de Máster	2c	10
P02M081V01209	Prácticas Externas I	1c	12
P02M081V01210	Prácticas Externas II	2c	8

DATOS IDENTIFICATIVOS**Intervención en Necesidades Educativas dos Alumnos con Discapacidade Intelectual**

Materia	Intervención en Necesidades Educativas dos Alumnos con Discapacidade Intelectual			
Código	P02M081V01101			
Titulación	Máster Universitario en Necesidades Específicas de Apoio Educativo			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	García Señorán, María del Mar			
Profesorado	Deaño Deaño, Manuel García Señorán, María del Mar Ojea Rúa, Manuel Pomar Tojo, Carmen M ^a			
Correo-e	msenoran@uvigo.es			
Web	http://masterapoioeducativo.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	A materia Intervención en necesidades educativas dos alumnos con discapacidade intelectual forma parte do módulo Aspectos Psicopedagógicos da Educación Especial. Céntrase no desenvolvemento das persoas con discapacidade intelectual e trastornos xeneralizados de desenvolvemento; a avaliación e implicacións dos procesos cognitivos nas súas necesidades de apoio educativo e, nos sistemas de intervención que promoven a competencia persoal e a aprendizaxe significativa en estudantes con discapacidade intelectual e/ou trastornos xeneralizados do desenvolvemento.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber facer - Saber estar / ser
CG1	Saber aplicar os coñecementos adquiridos sobre o funcionamento dos procesos neuropsicológicos, das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento, a través de respostas axustadas de tipo organizativo, curricular e social dos centros educativos e os servizos de apoio, incluíndo a actividade física para poboacións especiais.	- saber facer
CG2	Ser capaz de sintetizar e integrar os coñecementos adquiridos sobre avaliación e intervención para aplicalos en contextos sociais e de aprendizaxe do estudante, conforme ás necesidades de apoio das persoas con necesidades específicas así como a promoción da actividade física tendo en conta a poboacións especiais, fomentado melloras na súa saúde e calidade de vida, desde a intervención para a atención á diversidade sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos	- saber facer - Saber estar / ser
CG3	Desenvolver e saber comunicar adecuadamente o resultado dos seus programas de asesoramento e de intervención educativa coas familias de persoas con dificultades de aprendizaxe e desenvolvemento, fomentado a participación como unha metodoloxía para a integración, e estimulando a realización de proxectos que, tendo en conta os valores democráticos da sociedade europea actual, inclúan as TIC, o deporte adaptado e a actividade física para persoas con distintas capacidades.	- saber - saber facer - Saber estar / ser

CG4	Saber xeneralizar a distintas contextos e situacións o coñecemento e as destrezas adquiridas e continuar estudando en gran medida de modo autónomo como procura de solucións e alternativas ás cuestións suscitadas, axustando as habilidades pertinentes de aprendizaxe autodirixido, incluíndo reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas que supón a atención á diversidade.	- saber facer - Saber estar / ser
CE1	Saber aplicar sistemas de avaliación e intervención á determinación das necesidades educativas especiais dos estudantes con discapacidade intelectual, motriz e sensorial; de dificultades de aprendizaxe derivadas do contexto sociocultural, de discriminación por razóns de xénero, clase e etnia e de dificultades de aprendizaxe específicas (lectura, escritura e cálculo) delimitando os ámbitos prioritarios de actuación e os apoios requiridos para promover a aprendizaxe significativa e relevante.	- saber facer
CE3	Coñecer os sistemas adecuados para intervir na mellora da competencia persoal do alumnado naqueles ámbitos do seu desenvolvemento psicolóxico, social, de actividade física e deportivo que poidan relacionarse coas súas necesidades educativas especiais.	- saber
CE4	Xerar destrezas para aprender a deseñar, en colaboración co profesorado de aula, plans de traballo individualizado para o alumnado con necesidades educativas específicas integrados na resposta organizativa do centro e nos servizos de apoio, utilizando as TIC e favorecidos por actividades de deporte adaptado ou paralímpico e que potencien actividades de saúde e calidade de vida.	- saber facer
CE6	Saber avaliar as implicacións do uso de diferentes respostas educativas ante os problemas derivados da atención á diversidade.	- saber - saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos implicados na aprendizaxe nas persoas con discapacidade cognitiva	CB3 CG1 CE1
Coñecer as distintas condicións experimentais da intervención sobre aprendizaxe escolar en discapacidade intelectual e/ou trastornos xeneralizados do desenvolvemento.	CB2 CB3 CG2 CE3
Ser capaz de elaborar e deseñar programas de instrución e aplicalos conforme ás condicións experimentais establecidas e ás necesidades de apoio das persoas da aprendizaxe.	CB2 CB3 CG2 CE3 CE4
Sintetizar os principais resultados obtidos na aplicación de programas, valorando os resultados como achega ao coñecemento actual	CB2 CB5 CG4 CE3 CE4 CE6
Avaliar os resultados dos programas de intervención aplicados a persoas con discapacidade intelectual en termos do coñecemento actual do curso.	CB5 CG2 CE6
Ser capaz de aplicar e comunicar os seus resultados a situacións de dificultades de aprendizaxe	CB2 CG3 CG4 CE1

Contidos

Tema	
Desenvolvemento, avaliación e intervención en persoas con discapacidade intelectual	Explicacións da discapacidade intelectual desde as concepcións de dominio xeral ou dominio específico Avaliación da discapacidade intelectual Intervención Educativa na discapacidade intelectual: PREP-L e PREP-M
O estudante con TDAH	O proceso atencional. Factores determinantes. Deficits da atención. O trastorno con déficit de atención con hiperactividade (TDAH). Dificultades persoais e escolares Avaliación e instrumentos para o diagnóstico do TDAH Intervención para a mellora do proceso atencional. Análise de programas.
Desenvolvemento, avaliación e intervención con persoas con trastornos xeneralizados do desenvolvemento	Explicacións do autismo: hipótese da Teoría da Coherencia Central Cognitiva. A teoría da percepción Criterio diagnóstico: o Inventario do Espectro Autista (IDEA) Intervención Educativa: Desenvolvemento cognitivo-emocional. Programa de integración Gestáltico Programa de Desenvolvemento da Comprensión Social

Planificación docente			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	3	0	3
Seminarios	10	5	15
Traballos de aula	7	7	14
Traballos e proxectos	0	43	43

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Traballos de aula	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Seminarios	Apoio e asesoramento para a organización de actividades de debate enfocadas ao traballo sobre temáticas específicas que permitan profundar nos contidos da materia.
Traballos de aula	Orientación sobre contidos e actividades expostas sobre a materia e resolución de dúbidas sobre contidos teóricos ou actividades prácticas.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos prácticos.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Seminarios	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	CB2 CB3 CG1 CG2 CG3 CG4 CE3 CE4
Traballos de aula	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	CB2 CB3 CG1 CG2 CG3 CG4 CE3 CE4 CE6

Traballos e proxectos	Elaboración e presentación oral e escrita de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente	40	CB2 CB3 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CE1 CE3 CE4 CE6
-----------------------	--	----	---

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Este máster ten a modalidade de ensino presencial, por tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos de aula son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser, polo menos, do 80% estando admitido faltar ao 20 % da presencialidade.

Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado

Aqueles estudantes que non superen algunha das probas ou actividades poderán presentarse á avaliación do primeiro cuatrimestre, que se celebrará no período oficial establecido, acorde ao programa da materia.

Haberá unha segunda convocatoria no mes de xullo na que se avaliarán as competencias non adquiridas polo estudante durante o curso académico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Álvarez, L., González-Castro, P., Soler, E., González-Pienda, J.A. y Núñez, J.C. (Coord.), Aprender a atender (un enfoque aplicado)., CEPE, 2004, Madrid

Bal, E.; Harden, E., y Lamb, D., Emotion recognition in children with autism spectrum disorders: relations to eye and autonomic state, 2010, Journal of Autism and Developmental Disorders, 40 (3), 358- 370.

Bassedas, E. (2010), Alumnado con discapacidad intelectual y retraso del desarrollo, Graó, 2010, Barcelona

Das, J.P., Deaño, M., García-Señorán, M.M. y Tellado, F., C.A.S. un instrumento para la mejora cognitiva de atención a la diversidad., 2000, Educación, Desarrollo y Diversidad, 3 (2), 83-107

Deaño, M., Intervención psicopedagógica en la deficiencia mental., GERSAM, 2001, Ourense

Deaño, M., D.N.: CAS (Das-Naglieri: Sistema de Evaluación Cognitiva). Adaptación española, GERSAM, 2005, Ourense

Ojea, M., Autismo, Asperger. Programa de Integración Gestálti, Aljibe, 2009, Málaga

Ojea, M., Emociones en niños y niñas autistas. Programa de Desarrollo de la Comprensión Social, Promolibro, 2010, Alicante

Tejedor-Tejedor, F.J., González-González, S.G. y García-Señorán, M.M., Estrategias atencionales y rendimiento académico en estudiantes de secundaria, 2008, Revista Latinoamericana de Psicología, 40 (1) 123-132

Verdugo, M. A., Discapacidad Intelectual: definición, clasificación y sistemas de apoyo, 11ª, Alianza Editorial, 2011, Madrid

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.

- A asistencia continuada ás sesións de clases e ás tutorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes

- O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen actividades, orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Intervención en Necesidades Educativas dos Alumnos con Discapacidade Motriz**

Materia	Intervención en Necesidades Educativas dos Alumnos con Discapacidade Motriz			
Código	P02M081V01102			
Titulación	Máster Universitario en Necesidades Específicas de Apoio Educativo			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	González González, Salvador Guillermo			
Profesorado	Asensio Cubero, María Esther Carrera Conde, Iria González González, Salvador Guillermo Iglesias Sarmiento, Valentín			
Correo-e	salva@uvigo.es			
Web	http://masterapoioeducativo.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	Nesta materia realízase unha abordaxe detallada dalgunhas das principais discapacidades motrices, así como dos diversos procedementos e estratexias para a avaliación, diagnóstico e intervención.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber - saber facer
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber facer - Saber estar / ser
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber facer - Saber estar / ser
CG1	Saber aplicar os coñecementos adquiridos sobre o funcionamento dos procesos neuropsicológicos, das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento, a través de respostas axustadas de tipo organizativo, curricular e social dos centros educativos e os servizos de apoio, incluíndo a actividade física para poboacións especiais.	- saber facer
CG2	Ser capaz de sintetizar e integrar os coñecementos adquiridos sobre avaliación e intervención para aplicalos en contextos sociais e de aprendizaxe do estudante, conforme ás necesidades de apoio das persoas con necesidades específicas así como a promoción da actividade física tendo en conta a poboacións especiais, fomentado melloras na súa saúde e calidade de vida, desde a intervención para a atención á diversidade sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos	- saber facer - Saber estar / ser
CG3	Desenvolver e saber comunicar adecuadamente o resultado dos seus programas de asesoramento e de intervención educativa coas familias de persoas con dificultades de aprendizaxe e desenvolvemento, fomentado a participación como unha metodoloxía para a integración, e estimulando a realización de proxectos que, tendo en conta os valores democráticos da sociedade europea actual, inclúan as TIC, o deporte adaptado e a actividade física para persoas con distintas capacidades.	- saber facer - Saber estar / ser
CG4	Saber xeneralizar a distintos contextos e situacións o coñecemento e as destrezas adquiridas e continuar estudando en gran medida de modo autónomo como procura de solucións e alternativas ás cuestións suscitadas, axustando as habilidades pertinentes de aprendizaxe autodirixido, incluíndo reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas que supón a atención á diversidade.	- saber facer - Saber estar / ser

CE1	Saber aplicar sistemas de avaliación e intervención á determinación das necesidades educativas especiais dos estudantes con discapacidade intelectual, motriz e sensorial; de dificultades de aprendizaxe derivadas do contexto sociocultural, de discriminación por razóns de xénero, clase e etnia e de dificultades de aprendizaxe específicas (lectura, escritura e cálculo) delimitando os ámbitos prioritarios de actuación e os apoios requiridos para promover a aprendizaxe significativa e relevante.	- saber - saber facer
CE3	Coñecer os sistemas adecuados para intervir na mellora da competencia persoal do alumnado naqueles ámbitos do seu desenvolvemento psicolóxico, social, de actividade física e deportivo que poidan relacionarse coas súas necesidades educativas especiais.	- saber - saber facer
CE4	Xerar destrezas para aprender a deseñar, en colaboración co profesorado de aula, plans de traballo individualizado para o alumnado con necesidades educativas específicas integrados na resposta organizativa do centro e nos servizos de apoio, utilizando as TIC e favorecidos por actividades de deporte adaptado ou paralímpico e que potencien actividades de saúde e calidade de vida.	- saber - saber facer
CE6	Saber avaliar as implicacións do uso de diferentes respostas educativas ante os problemas derivados da atención á diversidade.	- saber - saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
1. Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos implicados nas necesidades específicas de apoio educativo das persoas con discapacidade motriz.	CB1 CG4 CE1
2. Utilizar procedementos e instrumentos de detección e avaliación das necesidades apoio educativo, neuropsicomotriz e socio-familiar en alumnado e persoas con discapacidade motriz.	CB3 CG2 CE1 CE6
3. Deseñar e/ou aplicar intervencións encamiñadas á mellora das necesidades das persoas con discapacidade motriz e, no seu caso, avaliar o impacto desas intervencións na persoa e o seu contexto.	CB2 CB4 CG1 CG2 CG3 CE3 CE4

Contidos

Tema	
Implicacións dos procesos cognitivos e os seus correlatos neurolóxicos nas necesidades de apoio educativo de persoas con discapacidade motriz.	Factores cognitivos e neurofisiolóxicos condicionantes da discapacidade motriz. Modalidades, Etioloxía e datos sociodemográficos da discapacidade motriz.
Valoración e medición dos devanditos procesos e a súa correlación co logro académico neste tipo de estudantes.	Procedementos e instrumentos de avaliación do alumnado con discapacidade motriz.
Análise dos programas de intervención e sistemas de apoio ás NEE da discapacidade motriz.	Programas de intervención. Os plans de apoio.
Deseño da intervención en necesidades específicas de apoio educativo.	Intervencións educativas na discapacidade motriz. Intervencións significativas fronte ás intervencións de apoio.
Avaliación de resultados de intervención.	Decisións acerca da avaliación das intervencións.
Informe, discusión e comunicación dos resultados a profesionais e familia e conclusións obtidas sobre discapacidade motriz e formas de apoio educativo.	O contexto familiar como ámbito de apoio á avaliación e intervención en discapacidade motriz. O contexto familiar como destinatario de apoios á discapacidade motriz.
Patoloxías cerebrais adquiridas	Interpretación dos informes de avaliación e a súa utilidade. Intervención desde unha perspectiva multidisciplinar Discusión de casos
Pluridiscapacidade e discapacidade motriz	Avaliación e intervención en pluridiscapacidade e discapacidade motriz.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	5	0	5
Traballos de aula	15	0	15
Traballos e proxectos	0	55	55

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Traballos de aula	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada	
	Descrición
Metodoloxías	
Traballos de aula	Orientación sobre contidos e actividades expostas sobre a materia e resolución de dúbidas sobre contidos teóricos ou actividades prácticas.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos prácticos.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballos de aula	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	50	CB1 CB2 CB3 CB4 CG1 CG2 CG3 CG4 CE1 CE3 CE4 CE6
Traballos e proxectos	Elaboración e presentación oral e escrita de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente	50	CB1 CB2 CB3 CB4 CG1 CG2 CG3 CG4 CE1 CE3 CE4 CE6

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Este máster ten a modalidade de ensino presencial, por tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos de aula son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser, polo menos, do 80% estando admitido faltar ao 20 % da presencialidade.

Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado. Aqueles estudantes que non superen algunha das probas ou actividades poderán presentarse á avaliación do primeiro cuatrimestre, que se celebrará no período oficial establecido, acorde ao programa da materia.

Haberá unha segunda convocatoria no mes de xullo na que se avaliarán as competencias non adquiridas polo estudante durante o curso académico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cardona, M., Gallardo, M. V. y Salvador, M. L., Adaptemos la escuela. Orientaciones ante la discapacidad motórica., Aljibe, 2001, Málaga

Centro de Recursos de Educación Especial de Navarra (CREENA: Equipo de Motóricos), Necesidades Educativas Especiales: Alumnado con Discapacidad Motórica., Gobierno de Navarra, 2000, Pamplona

Centro Nacional de Recursos para la Educación Especial (CNREE), Las Necesidades Educativas Especiales del niño con Deficiencia Motora., CNREE, 1990, Madrid

Gallardo, M.V. & Salvador, M.L., Discapacidad Motórica. Aspectos Psicoevolutivos y educativos., Aljibe, 1994, Málaga

Latorre, A. y Bisetto, D., Trastornos del desarrollo motor. Programas de intervención y casos prácticos., Pirámide, 2009, Madrid

Levitt, S. (2000)., Tratamiento de la Parálisis cerebral y del Retraso Motor, Médica Panamericana, 2000, Buenos Aires

O.M.S., Fomento del Desarrollo del Niño con Parálisis Cerebral. Guía para los que trabajan con niños Paralíticos Cerebrales., OMS, 1993, Ginebra

Xunta de Galicia. Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, Alumnado con Discapacidad Motora., 2006,

Bibliografía Complementaria

Aguado, A.L., y Alcedo, M.A., Las personas con discapacidad física, Siglo XXI, 1995, Madrid

Basil, C., Soro-Camats, E. y Rosell, C., Sistemas de signos y ayudas técnicas para la comunicación aumentativa y la escritura, Masson, 1998, Barcelona

Maiz, B. y Güereca, A., Discapacidad y autoestima. Actividades para el desarrollo emocional de niños con discapacidad física., Trillas, 2006, México

Rosell, C., Soro-Camats, E. y Basil, Alumnado con discapacidad motriz., Graó, 2010, Barcelona

Sánchez Montoya, R., Ordenador y Discapacidad. Guía práctica de apoyo a las personas con necesidades educativas especiales., CEPE, 2002, Madrid

Sánchez, J. y Llorca, M., Intervención educativa al alumnado con Parálisis Cerebral., Aljibe, 2004, Málaga

Sanz Redín, C., Aquí jugamos todos, Pila Teleña, 2004, Madrid

Recomendaciones

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.

- A asistencia continuada ás sesións de clases e ás tutorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes.

- O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen actividades, orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Intervención en Necesidades Educativas dos Alumnos con Discapacidade Sensorial**

Materia	Intervención en Necesidades Educativas dos Alumnos con Discapacidade Sensorial			
Código	P02M081V01103			
Titulación	Máster Universitario en Necesidades Específicas de Apoio Educativo			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Rodríguez Rodríguez, Juan Luís			
Profesorado	Fernández Cons, M ^a de las Mercedes Gayo Álvarez, María Elena Rodríguez Rodríguez, Juan Luís			
Correo-e	juanluisrr@uvigo.es			
Web	http://masterapoioeducativo.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	Esta materia pretende dar a coñecer as características do desenvolvemento e aprendizaxe correspondente ás diversas etapas educativas do alumnado con discapacidade visual e auditiva, co obxecto de ser capaz de deseñar diferentes sistemas de avaliación e intervención en función das necesidades educativas que presenta este tipo de alumnado.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber - saber facer
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber facer - Saber estar / ser
CG1	Saber aplicar os coñecementos adquiridos sobre o funcionamento dos procesos neuropsicológicos, das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento, a través de respostas axustadas de tipo organizativo, curricular e social dos centros educativos e os servizos de apoio, incluíndo a actividade física para poboacións especiais.	- saber - saber facer
CG2	Ser capaz de sintetizar e integrar os coñecementos adquiridos sobre avaliación e intervención para aplicalos en contextos sociais e de aprendizaxe do estudante, conforme ás necesidades de apoio das persoas con necesidades específicas así como a promoción da actividade física tendo en conta a poboacións especiais, fomentado melloras na súa saúde e calidade de vida, desde a intervención para a atención á diversidade sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CG3	Desenvolver e saber comunicar adecuadamente o resultado dos seus programas de asesoramento e de intervención educativa coas familias de persoas con dificultades de aprendizaxe e desenvolvemento, fomentado a participación como unha metodoloxía para a integración, e estimulando a realización de proxectos que, tendo en conta os valores democráticos da sociedade europea actual, inclúan as TIC, o deporte adaptado e a actividade física para persoas con distintas capacidades.	- saber - saber facer - Saber estar / ser

CG4	Saber xeneralizar a distintas contextos e situacións o coñecemento e as destrezas adquiridas e continuar estudando en gran medida de modo autónomo como procura de solucións e alternativas ás cuestións suscitadas, axustando as habilidades pertinentes de aprendizaxe autodirixido, incluíndo reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas que supón a atención á diversidade.	- saber facer - Saber estar / ser
CE1	Saber aplicar sistemas de avaliación e intervención á determinación das necesidades educativas especiais dos estudantes con discapacidade intelectual, motriz e sensorial; de dificultades de aprendizaxe derivadas do contexto sociocultural, de discriminación por razóns de xénero, clase e etnia e de dificultades de aprendizaxe específicas (lectura, escritura e cálculo) delimitando os ámbitos prioritarios de actuación e os apoios requiridos para promover a aprendizaxe significativa e relevante.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE2	Saber detectar e analizar posibles barreiras para o acceso ao currículo, a aprendizaxe e a participación do alumnado con necesidades educativas especiais e problemas de aprendizaxe.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE3	Coñecer os sistemas adecuados para intervir na mellora da competencia persoal do alumnado naqueles ámbitos do seu desenvolvemento psicolóxico, social, de actividade física e deportivo que poidan relacionarse coas súas necesidades educativas especiais.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE4	Xerar destrezas para aprender a deseñar, en colaboración co profesorado de aula, plans de traballo individualizado para o alumnado con necesidades educativas específicas integrados na resposta organizativa do centro e nos servizos de apoio, utilizando as TIC e favorecidos por actividades de deporte adaptado ou paralímpico e que potencien actividades de saúde e calidade de vida.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE6	Saber avaliar as implicacións do uso de diferentes respostas educativas ante os problemas derivados da atención á diversidade.	- saber - saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Comprender a natureza cognitiva e neurolóxica dos procesos implicados na aprendizaxe nas persoas con discapacidade sensorial.	CB3 CB4 CG1 CE1
Coñecer as distintas condicións da aplicación de programas en discapacidade sensorial.	CB2 CG2 CE3
Sensibilizarse sobre a necesidade do uso da Lingua de Signos Española.	CB5 CG1 CE1
Ser capaz de elaborar e deseñar programas de intervención para o apoio das necesidades educativas específicas e aplicalos conforme ás condicións experimentais establecidas e ás necesidades de apoio das persoas con discapacidade visual ou auditiva, con especial referencia aos procesos lectores e comunicativos.	CB3 CB5 CG2 CE1 CE2 CE3
Sintetizar e avaliar os principais resultados obtidos na aplicación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa achega ao coñecemento actual e ao estudante que aprende.	CB4 CG4 CE3 CE4 CE6
Ser capaz de fomentar e aplicar os seus resultados a situacións de necesidades específicas de apoio lector e comunicativo.	CB4 CG3 CG4 CE1

Contidos

Tema	
Desenvolvemento, avaliación e intervención con persoas con discapacidade visual	- Desenvolvemento psicolóxico de persoas con discapacidade visual. - Aspectos diferenciais. Implicacións nas necesidades específicas de apoio educativo dos procesos visuais e os seus correlatos neurolóxicos. - A avaliación psicopedagóxica de alumnos e alumnas con discapacidade visual. Valoración e medición dos procesos e a súa correlación cos logros académicos. - Actividades de estimulación para o alumnado con discapacidade visual. - Atención educativa do alumnado con discapacidade visual e orientación a pais.

Desenvolvemento psicolóxico, avaliación e intervención con persoas con deficiencias auditivas

- Desenvolvemento psicolóxico de persoas con discapacidade auditiva.
- Implicacións nas necesidades específicas de apoio educativo dos procesos auditivos e os seus correlatos neurolóxicos.
- A avaliación psicopedagóxica de alumnos e alumnas con discapacidade auditiva. Valoración e medición dos procesos e a súa correlación cos logros académicos.
- Análise das intervencións en necesidades específicas de apoio educativo lecto-escritor e comunicativo. Introducción á LSE.
- Deseño da intervención en termos de NEE lecto-escritoras e/ou comunicativas.
- Elaboración e avaliación de resultados de intervención. Informe, discusión e difusión.

Desenvolvemento psicolóxico, avaliación e intervención con persoas con sordoceguera

- Concepto de Sordoceguera: Clasificación, heteroxeneidade da poboación, forma de agrupar á poboación con sordocega,
- Principais sistemas alternativos de comunicación.
- Fundamentos teóricos e prácticos dos programas de intervención educativa con persoas sordocegas

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	3	0	3
Seminarios	5	10	15
Traballos de aula	7	7	14
Traballos e proxectos	0	43	43

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Traballos de aula	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminarios	Apoio e asesoramento para a organización de actividades de debate enfocadas ao traballo sobre temáticas específicas que permitan profundar nos contidos da materia.
Traballos de aula	Orientación sobre contidos e actividades expostas sobre a materia e resolución de dúbidas sobre contidos teóricos ou actividades prácticas.

Probas

	Descrición
Traballos e proxectos	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos prácticos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Seminarios	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	CB2 CB3 CB4 CG2 CE3 CE4 CE6

Traballos de aula	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante.	40	CB2 CB3 CG2 CE1 CE2 CE3 CE4 CE6
Traballos e proxectos	Elaboración e presentación oral e escrita de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente	40	CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CE1 CE2 CE3 CE4 CE6

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Este máster ten a modalidade de ensino presencial, por tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos de aula son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser, polo menos, do 80% estando admitido faltar ao 20% da presencialidade.

Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado

Aqueles estudantes que non superen algunha das probas ou actividades poderán presentarse á avaliación do primeiro cuatrimestre, que se celebrará no período oficial establecido, acorde ao programa da materia.

Haberá unha segunda convocatoria no mes de xullo na que se avaliarán as competencias non adquiridas polo estudante durante o curso académico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Domínguez, A. B. y Alonso, P., La educación de los alumnos sordos hoy: perspectivas y respuestas educativas., Aljibe, 2004, Málaga

Gómez P., Romero E., Sordoceguera. Un análisis multidisciplinar, ONCE, 2004, Madrid

Torres, A. L., Atención al educando ciego o con deficiencias visuales, EUNED, 2006, Costa Rica

Bibliografía Complementaria

Checa, F. J.; Marcos, M.; Martín, P.; Núñez, M. A. yVallés, A, Aspectos evolutivos y educativos de la deficiencia visual., ONCE, 2000, Madrid

Collado, S. y otros, Discapacidad visual y destrezas manipulativas, ONCE, 2007, Madrid

Domínguez, A. B. y Alonso, P., La educación de los alumnos sordos hoy: perspectivas y respuestas educativas., Aljibe, 2004, Málaga

Jiménez M. G., Deficiencia auditiva. Evaluación, intervención y recursos psicopedagógicos, CEPE, 2003, Madrid

Recomendacións

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.
 - A asistencia continuada ás sesións de clases e ás titorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes
 - O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen actividades, orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.
-

DATOS IDENTIFICATIVOS**Resposta Organizativa do Centro Educativo e Servizos de Apoio**

Materia	Resposta Organizativa do Centro Educativo e Servizos de Apoio			
Código	P02M081V01104			
Titulacion	Máster Universitario en Necesidades Específicas de Apoio Educativo			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Alfonso Gil, Sonia			
Profesorado	Alfonso Gil, Sonia de la Fuente Fernández, María Adoración Deaño Deaño, Manuel			
Correo-e	soalgi@uvigo.es			
Web	http://masterapoioeducativo.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	Esta materia cumpre un papel fundamental no programa do máster derivado do seu carácter instrumental e formativo. O seu carácter instrumental porque traballa competencias necesarias para ofrecer respostas educativas inclusivas, de equidade e valores fundamentais para un íntegro desenvolvemento persoal e social. O carácter formativo porque aparece unha nova visión de como ensinar e como aprender nunha escola inclusiva dentro dunha sociedade que respecta e acolle o principio e dereito dunha educación para todos e todas. En definitiva para que os profesionais con esta formación poidan, desde unha visión crítica e reflexiva, axudar ao alumnado con necesidades educativas específicas de apoio educativo, en calquera das súas manifestacións.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CG2	Ser capaz de sintetizar e integrar os coñecementos adquiridos sobre avaliación e intervención para aplicalos en contextos sociais e de aprendizaxe do estudante, conforme ás necesidades de apoio das persoas con necesidades específicas así como a promoción da actividade física tendo en conta a poboacións especiais, fomentado melloras na súa saúde e calidade de vida, desde a intervención para a atención á diversidade sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE1	Saber aplicar sistemas de avaliación e intervención á determinación das necesidades educativas especiais dos estudantes con discapacidade intelectual, motriz e sensorial; de dificultades de aprendizaxe derivadas do contexto sociocultural, de discriminación por razóns de xénero, clase e etnia e de dificultades de aprendizaxe específicas (lectura, escritura e cálculo) delimitando os ámbitos prioritarios de actuación e os apoios requiridos para promover a aprendizaxe significativa e relevante.	- saber - saber facer
CE2	Saber detectar e analizar posibles barreiras para o acceso ao currículo, a aprendizaxe e a participación do alumnado con necesidades educativas especiais e problemas de aprendizaxe.	- saber - saber facer
CE3	Coñecer os sistemas adecuados para intervenir na mellora da competencia persoal do alumnado naqueles ámbitos do seu desenvolvemento psicolóxico, social, de actividade física e deportivo que poidan relacionarse coas súas necesidades educativas especiais.	- saber - saber facer
CE4	Xerar destrezas para aprender a deseñar, en colaboración co profesorado de aula, plans de traballo individualizado para o alumnado con necesidades educativas específicas integrados na resposta organizativa do centro e nos servizos de apoio, utilizando as TIC e favorecidos por actividades de deporte adaptado ou paralímpico e que potencien actividades de saúde e calidade de vida.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE6	Saber avaliar as implicacións do uso de diferentes respostas educativas ante os problemas derivados da atención á diversidade.	- saber - saber facer

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Comprender a natureza das adaptacións curriculares e valorar a súa necesidade e incidencia na aprendizaxe escolar normal e con apoio.	CB3 CG2 CE1 CE3
Ser capaz de usar condicións inclusivas nas propostas de planificación curricular.	CB3 CG2 CE2 CE4
Sintetizar os principais resultados obtidos na aplicación de propostas de acción organizativas, curriculares e sociais conforme ás condicións inclusivas, valorando a súa achega ao coñecemento actual.	CB3 CG2 CE2 CE6

Contidos	
Tema	
Implicacións das adaptacións do currículo no apoio educativo específico na escola inclusiva. Adaptacións curriculares de centro e marco de actuación escolar inclusiva.	*
Valoración e medición dos diferentes efectos na inclusividade. Análise das intervencións en necesidades específicas de apoio educativo en aprendizaxe inclusivo.	*
Deseño da intervención en termos de apoio educativo e atención individual.	*
Elaboración e avaliación de resultados de intervención.	*
Informe, discusión e difusión dos resultados e conclusións obtidas da avaliación e intervención.	*

Planificación docente			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	12	3	15
Seminarios	0	12	12
Traballos de aula	8	0	8
Traballos e proxectos	0	40	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Traballos de aula	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Seminarios	Apoio e asesoramento para a organización de actividades de debate enfocadas ao traballo sobre temáticas específicas que permitan profundar nos contidos da materia.
Traballos de aula	Orientación sobre contidos e actividades expostas sobre a materia e resolución de dúbidas sobre contidos teóricos ou actividades prácticas.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos prácticos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Seminarios	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	CB3 CG2 CE3 CE4 CE6
Traballos de aula	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	CB3 CG2 CE1 CE2 CE3 CE4 CE6
Traballos e proxectos	Elaboración e presentación oral e escrita de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente	40	CB3 CG2 CE1 CE2 CE3 CE4 CE6

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Este máster ten a modalidade de ensino presencial, por tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos de aula son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser, polo menos, do 80% estando admitido faltar ao 20% da presencialidade.

Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

Aqueles estudantes que non superen algunha das probas ou actividades poderán presentarse á avaliación do primeiro cuadrimestre, que se celebrará no período oficial establecido, acorde ao programa da materia.

Haberá unha segunda convocatoria no mes de xullo na que se avaliarán as competencias non adquiridas polo estudante durante o curso académico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ainscow, M., Desarrollo de escuelas inclusivas. Ideas, propuestas y mejoras para las instituciones educativas, Narcea, 2001, Madrid

Moreno, J.M., Organización y gestión de centros educativos, UNED, 2004, Madrid

Satinback, S. y Stainback, W., Aulas inclusivas. Un nuevo modo de enfocar y vivir el currículo, Narcea, 2004, Madrid

Galicia. DECRETO 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de, DOG núm. 242, 2012, Galicia

Bibliografía Complementaria

Arnaiz, P., Educación inclusiva: una escuela para todos, Aljibe, 2003, Malaga

González, M.T., Organización y gestión de centros escolares, Prentice-Hall, 2003, Madrid

Tharp, R.G., Estrada, P., Dalton, S. y Yamauchi, L.A., Transformar la enseñanza. Excelencia, equidad, inclusión y armonía en las aulas y las escuelas, Paidós, 2002, Barcelona

Recomendacións

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.
 - A asistencia continuada ás sesións de clases e ás *tutorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes
 - O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen actividades, orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.
-

DATOS IDENTIFICATIVOS				
O Deporte como Medio Integrador				
Materia	O Deporte como Medio Integrador			
Código	P02M081V01105			
Titulacion	Máster Universitario en Necesidades Específicas de Apoio Educativo			
Descriptores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	García Soidan, José Luís			
Profesorado	García Soidan, José Luís			
Correo-e	jlsoidan@uvigo.es			
Web	http://masterapoioeducativo.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	Os distintos deportes poden ser vehículos integradores socio-educativos, mediante a participación e o desenvolvemento de "todas" as persoas, ademáis de ser un fenómeno cultural e un medio global de comunicación e expresión de xénero, raza e idade. Por outra banda as persoas con discapacidade ou con enfermidades dexenerativas, atoparon no deporte adaptado unha forma adecuada de participación e integración social motivante, a través do desenvolvemento de programas e campañas de promoción e práctica adaptada de distintos deportes.			

Competencias		
Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber - saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber facer
CG1	Saber aplicar os coñecementos adquiridos sobre o funcionamento dos procesos neuropsicológicos, das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento, a través de respostas axustadas de tipo organizativo, curricular e social dos centros educativos e os servizos de apoio, incluíndo a actividade física para poboacións especiais.	- saber - saber facer
CG2	Ser capaz de sintetizar e integrar os coñecementos adquiridos sobre avaliación e intervención para aplicalos en contextos sociais e de aprendizaxe do estudante, conforme ás necesidades de apoio das persoas con necesidades específicas así como a promoción da actividade física tendo en conta a poboacións especiais, fomentado melloras na súa saúde e calidade de vida, desde a intervención para a atención á diversidade sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos	- saber - saber facer
CG3	Desenvolver e saber comunicar adecuadamente o resultado dos seus programas de asesoramento e de intervención educativa coas familias de persoas con dificultades de aprendizaxe e desenvolvemento, fomentado a participación como unha metodoloxía para a integración, e estimulando a realización de proxectos que, tendo en conta os valores democráticos da sociedade europea actual, inclúan as TIC, o deporte adaptado e a actividade física para persoas con distintas capacidades.	- saber - saber facer
CG4	Saber xeneralizar a distintas contextos e situacións o coñecemento e as destrezas adquiridas e continuar estudando en gran medida de modo autónomo como procura de solucións e alternativas ás cuestións suscitadas, axustando as habilidades pertinentes de aprendizaxe autodirixido, incluíndo reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas que supón a atención á diversidade.	- saber - saber facer

CE1	Saber aplicar sistemas de avaliación e intervención á determinación das necesidades educativas especiais dos estudantes con discapacidade intelectual, motriz e sensorial; de dificultades de aprendizaxe derivadas do contexto sociocultural, de discriminación por razóns de xénero, clase e etnia e de dificultades de aprendizaxe específicas (lectura, escritura e cálculo) delimitando os ámbitos prioritarios de actuación e os apoios requiridos para promover a aprendizaxe significativa e relevante.	- saber - saber facer
CE2	Saber detectar e analizar posibles barreiras para o acceso ao currículo, a aprendizaxe e a participación do alumnado con necesidades educativas especiais e problemas de aprendizaxe.	- saber - saber facer
CE3	Coñecer os sistemas adecuados para intervir na mellora da competencia persoal do alumnado naqueles ámbitos do seu desenvolvemento psicolóxico, social, de actividade física e deportivo que poidan relacionarse coas súas necesidades educativas especiais.	- saber - saber facer
CE4	Xerar destrezas para aprender a deseñar, en colaboración co profesorado de aula, plans de traballo individualizado para o alumnado con necesidades educativas específicas integrados na resposta organizativa do centro e nos servizos de apoio, utilizando as TIC e favorecidos por actividades de deporte adaptado ou paralímpico e que potencien actividades de saúde e calidade de vida.	- saber - saber facer
CE6	Saber avaliar as implicacións do uso de diferentes respostas educativas ante os problemas derivados da atención á diversidade.	- saber - saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer as distintas metodoloxías que permiten dar resposta ás necesidades educativas especiais para facilitar o deporte como medio integrador.	CB1 CG1 CE6
Ser capaz de deseñar programas de intervención baseados en metodoloxías creativas e flexibles segundo as discapacidades do neno.	CB2 CG3 CE4 CE6
Sintetizar os principais resultados obtidos na aplicación de metodoloxías inclusivas e deportivas valorando a súa achega ao coñecemento actual.	CB2 CB3 CG2 CG4 CE3 CE6
Evaluar os resultados dos programas de intervención deportiva aplicados con metodoloxías inclusivas a persoas con necesidades educativas especiais.	CB2 CB4 CG2 CE6
Ser capaz de focalizar a temática da integración/inclusión educativa de nenos con capacidades diferentes nas aulas das institucións escolares.	CB2 CB3 CG1 CE1 CE2 CE4

Contidos

Tema	
1. Deporte Escolar Adaptado	1.1. Estado actual da cuestión. 1.2. Deportes adaptados no medio terrestre. 1.3. Deportes adaptados no medio acuático.
2. Deporte Recreativo Adaptado.	2.1. Deportes adaptados en espazos pechados. 2.2. Deportes adaptados en espazos abertos.
3. Deporte Terapéutico Adaptado	3.1. Deportes terapéuticos segundo as distintas franxas etarias.
4. Deporte Competitivo Adaptado .	4.1. Deporte competitivo local. 4.2. Deporte competitivo de alto rendemento.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	3	0	3
Seminarios	5	10	15
Traballos de aula	7	7	14
Traballos e proxectos	0	43	43

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminarios	Exposición en pequeno grupo (ata 5), dun tema relacionado co deporte como medio integrador
Traballos de aula	Realizar ou responder de forma individual a un problema plantexado na aula.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Orientación sobre contidos e actividades expostas sobre a materia e resolución de dúbidas sobre contidos teóricos ou actividades prácticas.
Seminarios	Apoio e asesoramento para a organización de actividades de debate enfocadas ao traballo sobre temáticas específicas que permitan profundar nos contidos da materia.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos prácticos.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballos de aula	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados no aula e/ou das actividades autónomas do estudante. Realización de traballos en grupos de 2 o 3 alumnos.	20	CB1 CB2 CG1 CG2 CG3 CG4 CE1 CE2 CE3 CE4 CE6
Seminarios	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula. Respostas a pequenos tests plantexados na aula.	40	CB1 CB2 CB3 CG1 CG2 CG3 CG4 CE3 CE4
Traballos e proxectos	Elaboración e presentación oral e escrita de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente.	40	CB1 CB2 CB3 CB4 CG1 CG2 CG3 CG4 CE1 CE2 CE3 CE4 CE6

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Este máster ten a modalidade de ensino presencial, por tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos de aula son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser, polo menos, do 80% estando admitido faltar ao 20 % da presencialidade.

Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado

Aqueles estudantes que non superen algunha das probas ou actividades poderán presentarse á avaliación do segundo cuatrimestre, que se celebrará no período oficial establecido, acorde ao programa da materia.

Haberá unha segunda convocatoria no mes de xullo na que se avaliarán as competencias non adquiridas polo estudante durante o curso académico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Barbieri, Aldo, Deporte y recreación accesibles: plena accesibilidad para personas con capacidades diferentes, 1, 2007

Blasco, Josefa., Metodologías de investigación en las ciencias de la actividad física y el deporte: ampliando horizontes ., 1, 2007

Sanz Rivas D., ACTIVIDADES FÍSICAS Y DEPORTES ADAPTADOS PARA PERSONAS CON DISCAPACIDAD, 1, 2012

Consejo Superior de Deportes, Violencia, deporte y reinserción social, 1, 2007

Cumellas Riera, Montserrat, Discapacidades motoras y sensoriales en Primaria: la inclusión del alumnado en Educación Física : 181 juegos adaptados. Unidad Didáctica : deporte adaptado, 1, 2006

Escudero Escorza, T, La construcción de la investigación evaluativa : El aporte desde la educación, 1, 2011

Jiménez Martín, Pedro, Manual de estrategias de intervención en actividad física, deporte y valores, 1, 2008

La Caixa: Obra Social, Deporte, salud y calidad de vida, 1, 2009

Mishchenko, Victor, Fisiología del deportista : (bases científicas de la preparación, fatiga y recuperación de los sistemas funcionales del organismo de los deportistas de alto nivel), 1, 1995

Santos, J.A. y Balibrea, E., Mujer, deporte y exclusión: experiencias europeas de inserción por el deporte, 1, 2005

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Alto Rendemento Deportivo: Os Paralímpicos/P02M081V01205

Exercicio Físico, Saúde e Calidade de Vida: Pautas para o seu Desenvolvemento/P02M081V01207

O Deporte Adaptado: Propostas para unha Integración Global/P02M081V01106

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.

- A asistencia continuada ás sesións de clases e ás titorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes

- O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen actividades, orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS**O Deporte Adaptado: Propostas para unha Integración Global**

Materia	O Deporte Adaptado: Propostas para unha Integración Global			
Código	P02M081V01106			
Titulación	Máster Universitario en Necesidades Específicas de Apoio Educativo			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Ayan Perez, Carlos Luis			
Profesorado	Ayan Perez, Carlos Luis			
Correo-e	cayan@uvigo.es			
Web	http://masterapoioeducativo.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	Esta materia trata de presentar os coñecementos actuais sobre os procesos cognitivos e funcións executivas e a súa aprendizaxe e desenvolvemento para a participación adecuada no deporte. Así mesmo trata de desenvolver os procesos de regulación da conduta como actividade cognitiva e social organizada para tal participación.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoitado nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber facer - Saber estar / ser
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber facer
CG1	Saber aplicar os coñecementos adquiridos sobre o funcionamento dos procesos neuropsicológicos, das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento, a través de respostas axustadas de tipo organizativo, curricular e social dos centros educativos e os servizos de apoio, incluíndo a actividade física para poboacións especiais.	- saber - saber facer
CG2	Ser capaz de sintetizar e integrar os coñecementos adquiridos sobre avaliación e intervención para aplicalos en contextos sociais e de aprendizaxe do estudante, conforme ás necesidades de apoio das persoas con necesidades específicas así como a promoción da actividade física tendo en conta a poboacións especiais, fomentado melloras na súa saúde e calidade de vida, desde a intervención para a atención á diversidade sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos	- saber
CG4	Saber xeneralizar a distintos contextos e situacións o coñecemento e as destrezas adquiridas e continuar estudando en gran medida de modo autónomo como procura de solucións e alternativas ás cuestións suscitadas, axustando as habilidades pertinentes de aprendizaxe autodirixido, incluíndo reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas que supón a atención á diversidade.	- saber - saber facer
CE1	Saber aplicar sistemas de avaliación e intervención á determinación das necesidades educativas especiais dos estudantes con discapacidade intelectual, motriz e sensorial; de dificultades de aprendizaxe derivadas do contexto sociocultural, de discriminación por razóns de xénero, clase e etnia e de dificultades de aprendizaxe específicas (lectura, escritura e cálculo) delimitando os ámbitos prioritarios de actuación e os apoios requiridos para promover a aprendizaxe significativa e relevante.	- saber - saber facer
CE3	Coñecer os sistemas adecuados para intervir na mellora da competencia persoal do alumnado naqueles ámbitos do seu desenvolvemento psicolóxico, social, de actividade física e deportivo que poidan relacionarse coas súas necesidades educativas especiais.	- saber

CE6	Saber avaliar as implicacións do uso de diferentes respostas educativas ante os problemas derivados da - saber atención á diversidade.	- saber facer
-----	--	---------------

Resultados de aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe	Competencias	
Coñecer os fundamentos teóricos do deporte adaptado e a súa aplicación á educación.	CB1	CG1 CE3
Sensibilizarse ante as diferenzas deportivas e físicas e competencias comunicativas co deporte adaptado.	CB1	CB3 CG1 CE1
Ser capaz de deseñar programas de intervención baseados en metodoloxías deportivas adaptadas e flexibles segundo as necesidades do neno.	CB2	CB3 CG2 CE3
Sintetizar os principais resultados obtidos na aplicación de programas deportivos adaptados de metodoloxías inclusivas valorando a súa achega ao coñecemento actual.	CB3	CB4 CG2 CG4 CE3 CE6
Avaliar os resultados dos programas de intervención en deportes adaptados e de integración global a persoas con necesidades educativas especiais	CB3	CB4 CG2 CE6

Contidos		
Tema		
1. Implicacións da perspectiva do deporte adaptado e da construción da identidade no aprendizaxe inclusivo.	1.1. Orixe, evolución e situación actual do deporte adaptado. 1.2. A regulación da competición no deporte adaptado: principais institucións. 1.3. O deporte adaptado como medio de aprendizaxe inclusivo.	
2. Competencia deportiva, deportividade e modelos de orientación deportiva.	2.1. Aspectos técnicos, tácticos e regulamentarios das principais modalidades de deporte adaptado: supostos prácticos	
3. Valoración das metodoloxías inclusivas para unha integración global..	3.1. Adaptación do deporte adaptado ao marco educativo desde a práctica. 3.2. Xogos e deportes específicos para persoas con discapacidade.	
4. Deseño da intervención en termos de proxectos de mellora deportiva.	4.1. Pautas básicas para o desenvolvemento da tecnificación deportiva.	
5. Elaboración e avaliación de resultados de implementación de metodoloxías deportivas adaptadas.	5.1. As metodoloxías deportivas avanzadas	
6. Informe, discusión e difusión dos resultados e conclusións obtidas. Discusión e xeneralización de boas prácticas	6.1. O proceso de iniciación á práctica do deporte adaptado: consideracións teóricas e prácticas	

Planificación docente			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	3	0	3
Seminarios	5	10	15
Traballos de aula	7	7	14
Traballos e proxectos	0	43	43

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.

Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Traballos de aula	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminarios	Apoio e asesoramento para a organización de actividades de debate enfocadas ao traballo sobre temáticas específicas que permitan profundar nos contidos da materia.
Traballos de aula	Orientación sobre contidos e actividades expostas sobre a materia e resolución de dúbidas sobre contidos teóricos ou actividades prácticas.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos prácticos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Seminarios	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	CB2 CB3 CB4 CG1 CG2 CE1 CE6
Traballos de aula	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	CB1 CB2 CB3 CG1 CE3
Traballos e proxectos	Elaboración e presentación oral e escrita de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente	40	CB1 CB2 CB3 CB4 CG2 CG4 CE3 CE6

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Este máster ten a modalidade de ensino presencial, por tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos de aula son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser, polo menos, do 80% estando admitido faltar ao 20% da presencialidade.

Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado

Aqueles estudantes que non superen algunha das probas ou actividades poderán presentarse á avaliación do primeiro cuatrimestre, que se celebrará no período oficial establecido, acorde ao programa da materia.

Haberá unha segunda convocatoria no mes de xullo na que se avaliarán as competencias non adquiridas polo estudante durante o curso académico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Gutiérrez, A., La Iniciación Deportiva para Personas con Ceguera y Deficiencia Visual., Primera, Aljibe, 2011, Málaga

Sanz, D., y Reina, R., Actividad Física y Deportes Adaptados para Personas con Discapacidad, Primera, Paidotribo, 2015, Barcelona

FEDC, Deportes para Personas Ciegas y Deficientes Visuales, Primera, Federación Española de Deportes para Ciegos,, 2002, Madrid

Font, M., Baloncesto en Silla de Ruedas: manual para el entrenador, Primera, Consejo Superior de Deportes, 2004, Madrid

Sanz, D., El Tenis en Silla de Ruedas,, Primera, Paidotribo, 2003, Barcelona

Torralba, M., Atletismo Adaptado: para personas ciegas y deficientes visuales, Primera, Paidotribo, 2003, Barcelona

Bibliografía Complementaria

Campagnolle, S., La Silla de Ruedas y la Actividad Física, Primera, Paidotribo, 1998, Barcelona

Garel, J., Educación Física y Discapacidades Motrices, Primera, Inde, 2007, Barcelona

Escribá, A., Síndrome de Down: Propuestas de Intervención, Primera, Gymnos, 2002, Madrid

Recomendacións

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.

- A asistencia continuada ás sesións de clases e ás titorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Desenvolvemento Psicomotor e Discapacidade				
Materia	Desenvolvemento Psicomotor e Discapacidade			
Código	P02M081V01107			
Titulacion	Máster Universitario en Necesidades Específicas de Apoio Educativo			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Díaz Pereira, María del Pino			
Profesorado	Barcala Furelos, Roberto Jesús Díaz Pereira, María del Pino Martínez Vidal, Aurora			
Correo-e	pinod@uvigo.es			
Web	http://masterapoioeducativo.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	Nesta materia realízase un abordaxe detallado do desenvolvemento psicomotor na infancia e a na adolescencia, así como das dificultades que poden xurdir ao ancho deste desenvolvemento, e a diversos procedementos e estratexias para a súa avaliación e intervención.			

Competencias		
Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber facer - Saber estar / ser
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber - saber facer
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CG1	Saber aplicar os coñecementos adquiridos sobre o funcionamento dos procesos neuropsicológicos, das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento, a través de respostas axustadas de tipo organizativo, curricular e social dos centros educativos e os servizos de apoio, incluíndo a actividade física para poboacións especiais.	- saber - saber facer
CG2	Ser capaz de sintetizar e integrar os coñecementos adquiridos sobre avaliación e intervención para aplicalos en contextos sociais e de aprendizaxe do estudante, conforme ás necesidades de apoio das persoas con necesidades específicas así como a promoción da actividade física tendo en conta a poboacións especiais, fomentado melloras na súa saúde e calidade de vida, desde a intervención para a atención á diversidade sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CG3	Desenvolver e saber comunicar adecuadamente o resultado dos seus programas de asesoramento e de intervención educativa coas familias de persoas con dificultades de aprendizaxe e desenvolvemento, fomentado a participación como unha metodoloxía para a integración, e estimulando a realización de proxectos que, tendo en conta os valores democráticos da sociedade europea actual, inclúan as TIC, o deporte adaptado e a actividade física para persoas con distintas capacidades.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CG4	Saber xeneralizar a distintos contextos e situacións o coñecemento e as destrezas adquiridas e continuar estudando en gran medida de modo autónomo como procura de solucións e alternativas ás cuestións suscitadas, axustando as habilidades pertinentes de aprendizaxe autodirixido, incluíndo reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas que supón a atención á diversidade.	- saber facer - Saber estar / ser

CE1	Saber aplicar sistemas de avaliación e intervención á determinación das necesidades educativas especiais dos estudantes con discapacidade intelectual, motriz e sensorial; de dificultades de aprendizaxe derivadas do contexto sociocultural, de discriminación por razóns de xénero, clase e etnia e de dificultades de aprendizaxe específicas (lectura, escritura e cálculo) delimitando os ámbitos prioritarios de actuación e os apoios requiridos para promover a aprendizaxe significativa e relevante.	- saber - saber facer
CE3	Coñecer os sistemas adecuados para intervir na mellora da competencia persoal do alumnado naqueles ámbitos do seu desenvolvemento psicolóxico, social, de actividade física e deportivo que poidan relacionarse coas súas necesidades educativas especiais.	- saber
CE4	Xerar destrezas para aprender a deseñar, en colaboración co profesorado de aula, plans de traballo individualizado para o alumnado con necesidades educativas específicas integrados na resposta organizativa do centro e nos servizos de apoio, utilizando as TIC e favorecidos por actividades de deporte adaptado ou paralímpico e que potencien actividades de saúde e calidade de vida.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE6	Saber avaliar as implicacións do uso de diferentes respostas educativas ante os problemas derivados da atención á diversidade.	- saber - saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Comprender a natureza do desenvolvemento psicomotor nas persoas con discapacidade.	CB1 CG1 CE1
Coñecer as distintas condicións experimentais da intervención en desenvolvemento en persoas con discapacidade	CB2 CB3 CG2 CE3
Ser capaz de elaborar e deseñar programas de intervención e aplicalos conforme ás ás necesidades de apoio específico dos persoas con necesidades psicomotrices.	CB2 CB3 CG2 CE3 CE4
Sintetizar os principais resultados obtidos na aplicación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa achega ao coñecemento actual.	CB3 CG4 CE3 CE4 CE6
Avaliar os resultados dos programas de intervención aplicados en termos do coñecemento actual do curso.	CB3 CB4 CG4 CE3 CE4 CE6
Ser capaz de comunicar e aplicar os seus resultados en situacións de apoio educativo	CB4 CB5 CG3 CG4 CE1

Contidos

Tema
Factores condicionantes da competencia motora * e o seu desenvolvemento
Desenvolvemento psicomotor nos diferentes * perfís de discapacidade e pautas de intervención.
Instrumentos para a avaliación das dificultades * no desenvolvemento psicomotor.
Intervención nas dificultades do * desenvolvemento psicomotor.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	3	0	3
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	8	12
Debates	3	0	3

Traballos de aula	4	9	13
Cartafol/dossier	1	43	44

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Debates	Discusión argumentada entre un grupo de estudantes e o docente. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Traballos de aula	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Orientación sobre contidos e actividades expostas sobre a materia e resolución de dúbidas sobre contidos teóricos ou actividades prácticas.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de dúbidas e orientación para a resolución de problemas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Debates	Participación activa en debates expostos entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...	20	CB1 CB2 CB4 CG1 CG2 CG3 CG4 CE1 CE3 CE4 CE6
Cartafol/dossier	Documento elaborado polo estudante que recompila información sobre as experiencias, proxectos, tarefas e traballos realizados durante o proceso de formación	80	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CE1 CE3 CE4 CE6

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Este máster ten a modalidade de ensino presencial, por tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos de aula son

obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser, polo menos, do 80% estando admitido faltar ao 20% da presencialidade.

Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado

Aqueles estudantes que non superen algunha das probas ou actividades poderán presentarse á avaliación do primeiro cuadrimestre, que se celebrará no período oficial establecido, acorde ao programa da materia.

Haberá unha segunda convocatoria no mes de xullo na que se avaliarán as competencias non adquiridas polo estudante durante o curso académico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ruiz, L.M., Desarrollo motor y actividades física, Gymnos, 1987, Madrid

Fernández, E., Gardoqui, M.L. y Sánchez, F., Evaluación de las habilidades motrices básicas, Inde Publicaciones, 2007, Barcelona

Bruininks, R. H., Bruininks-Oseretsky Test of Motor Proficiency, (BOT-2), Pearson Assessment, 2005, Minneapolis, EEUU

Henderson, S. E., Sugden, D. A., & Barnett, A. L., MABC-2: Batería de evaluación del movimiento para niños-2, PsychCorp, 2012, London. U.K

Bibliografía Complementaria

Carrasquillo, F. A, Características del desarrollo físico y motriz de niños y jóvenes con Trastornos Generalizados del Desarrollo, Universidad Metropolitana, 2009,

Pieters, S.; De Block, K.; Scheiris, J.; Eyssen, M.; Desoete, A.; Deboutte, D.; Van Waelvelde, H. y, How common are motor problems in 67 children with developmental disorder: rule or exception?, nº 38, Child: care, health and development 38, 1, 139-145, 2011,

Pan, C. Y.; Tsai, C-L. y Chu, C-H., Fundamental movement skills in children diagnosed with Autism Spectrum Disorders and Attention Deficit Hyperactivity Disorder, nº 39, J Autism Dev Disord 39, 1694-1705., 2009,

Recomendacións

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.

- A asistencia continuada ás sesións de clases e ás titorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes

- O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen actividades, orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS**A Educación Física Adaptada como Ferramenta Formativa na Nenez**

Materia	A Educación Física Adaptada como Ferramenta Formativa na Nenez			
Código	P02M081V01108			
Titulación	Máster Universitario en Necesidades Específicas de Apoio Educativo			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Díaz Pereira, María del Pino			
Profesorado	Barcala Furelos, Roberto Jesús Díaz Pereira, María del Pino Rebollo Vázquez, Ana			
Correo-e	pinod@uvigo.es			
Web	http://masterapoioeducativo.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	Esta materia trata de habilitar a través da adaptación correspondente para a elaboración, planificación e execución das accións no ser humano, procesos que se presentan como deficitarios en persoas con diversos tipos de discapacidade.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber - saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber facer - Saber estar / ser
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber facer
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CG1	Saber aplicar os coñecementos adquiridos sobre o funcionamento dos procesos neuropsicológicos, das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento, a través de respostas axustadas de tipo organizativo, curricular e social dos centros educativos e os servizos de apoio, incluíndo a actividade física para poboacións especiais.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CG2	Ser capaz de sintetizar e integrar os coñecementos adquiridos sobre avaliación e intervención para aplicalos en contextos sociais e de aprendizaxe do estudante, conforme ás necesidades de apoio das persoas con necesidades específicas así como a promoción da actividade física tendo en conta a poboacións especiais, fomentado melloras na súa saúde e calidade de vida, desde a intervención para a atención á diversidade sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CG3	Desenvolver e saber comunicar adecuadamente o resultado dos seus programas de asesoramento e de intervención educativa coas familias de persoas con dificultades de aprendizaxe e desenvolvemento, fomentado a participación como unha metodoloxía para a integración, e estimulando a realización de proxectos que, tendo en conta os valores democráticos da sociedade europea actual, inclúan as TIC, o deporte adaptado e a actividade física para persoas con distintas capacidades.	- saber - saber facer - Saber estar / ser

CG4	Saber xeneralizar a distintas contextos e situacións o coñecemento e as destrezas adquiridas e continuar estudando en gran medida de modo autónomo como procura de solucións e alternativas ás cuestións suscitadas, axustando as habilidades pertinentes de aprendizaxe autodirixido, incluíndo reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas que supón a atención á diversidade.	- saber facer - Saber estar / ser
CE1	Saber aplicar sistemas de avaliación e intervención á determinación das necesidades educativas especiais dos estudantes con discapacidade intelectual, motriz e sensorial; de dificultades de aprendizaxe derivadas do contexto sociocultural, de discriminación por razóns de xénero, clase e etnia e de dificultades de aprendizaxe específicas (lectura, escritura e cálculo) delimitando os ámbitos prioritarios de actuación e os apoios requiridos para promover a aprendizaxe significativa e relevante.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE3	Coñecer os sistemas adecuados para intervir na mellora da competencia persoal do alumnado naqueles ámbitos do seu desenvolvemento psicolóxico, social, de actividade física e deportivo que poidan relacionarse coas súas necesidades educativas especiais.	- saber
CE4	Xerar destrezas para aprender a deseñar, en colaboración co profesorado de aula, plans de traballo individualizado para o alumnado con necesidades educativas específicas integrados na resposta organizativa do centro e nos servizos de apoio, utilizando as TIC e favorecidos por actividades de deporte adaptado ou paralímpico e que potencien actividades de saúde e calidade de vida.	- saber - saber facer
CE6	Saber avaliar as implicacións do uso de diferentes respostas educativas ante os problemas derivados da atención á diversidade.	- saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Comprender a natureza da educación física adaptada como ferramenta formativa na nenez.	CB1 CG1 CE3
Coñecer as distintas condicións experimentais da intervención en educación física adaptada como ferramenta formativa.	CB2 CG2 CE3
Ser capaz de elaborar e deseñar programas de intervención na educación física adaptada como ferramenta formativa e aplicalos conforme ás necesidades de apoio específico das persoas con necesidades físicas.	CB2 CB3 CG2 CE3 CE4
Sintetizar os principais resultados obtidos na aplicación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa achega ao coñecemento actual.	CB3 CB4 CG4 CE3 CE4 CE6
Avaliar os resultados dos programas de intervención aplicados en termos do coñecemento actual do curso.	CB3 CB4 CG4 CE3 CE4 CE6
Ser capaz de comunicar e aplicar os seus resultados en situacións de apoio educativo	CB4 CB5 CG3 CG4 CE1

Contidos

Tema	
Fundamentos neuropsicolóxicos da conduta motriz	Fundamentos neuropsicolóxicos dos procesos perceptivos relacionados co movemento Fundamentos neuropsicolóxicos dos patróns de conduta motriz grossa e fina. Trastornos do movemento dependendo da área lesionada.
Procedementos e ferramentas para a avaliación da competencia motora, con especial atención á lateralidad.	Indicadores de competencia motora e de lateralización. Procedementos para a determinación do índice de lateralidad.
Adaptación e intervención desde a perspectiva tendo en conta os coñecementos actuais das funcións executivas.	A adaptación da educación física desde os coñecementos actuais sobre as funcións executivas. Adaptar para elaborar para planificar e executar accións.

Planificación docente			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	3	0	3
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	8	12
Debates	3	0	3
Traballos de aula	4	9	13
Cartafol/dossier	1	43	44

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Debates	Debate argumentado entre un grupo de estudantes e o docente. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Traballos de aula	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Orientación sobre contidos e actividades expostas sobre a materia e resolución de dúbidas sobre contidos teóricos ou actividades prácticas.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de dúbidas e orientación para a resolución de exercicios.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Debates	Participación activa nos debates expostos na aula entre o grupo de estudantes e o docente. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...	20	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CE1 CE3 CE4 CE6

Cartafol/dossier Documento elaborado polo estudante que recompila información sobre as experiencias, proxectos, tarefas e traballos realizados durante o proceso de formación.	80	CB1
		CB2
		CB3
		CB4
		CB5
		CG1
		CG2
		CG3
		CG4
		CE1
		CE3
		CE4
		CE6

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Este máster ten a modalidade de ensino presencial, por tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos de aula son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser, polo menos, do 80% estando admitido faltar ao 20% da presencialidade.

Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado

Aqueles estudantes que non superen algunha das probas ou actividades poderán presentarse á avaliación do primeiro cuadrimestre, que se celebrará no período oficial establecido, acorde ao programa da materia.

Haberá unha segunda convocatoria no mes de xullo na que se avaliarán as competencias non adquiridas polo estudante durante o curso académico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Mayolas, M. C., Un nuevo test de valoración de la lateralidad para los profesionales de la educación física. Apunts. Educación Física y Deportes, 71, 14-22., nº 71, 14-22, Apunts. Educación Física y Deportes, 2003, INEFC Barcelona

Henderson, S. E., Sugden, D. A., & Barnett, A. L., MABC-2: Batería de evaluación del movimiento para niños-2, PsychCorp, 2012, London. U.K

Bruininks, R. H., Bruininks-Oseretsky Test of Motor Proficiency, (BOT-2), Pearson Assessment, 2005, Minneapolis, EEUU

Bibliografía Complementaria

Rains, G. D., & Campos, V., Principios de neuropsicología humana, McGraw-Hill., 2004, México

Junqué, C., & Ribal, J. D. B., Manual de neuropsicología, Síntesis, 2010, Madrid

Lucea, J. D., La enseñanza y aprendizaje de las habilidades y destrezas motrices básicas (Vol. 133), Inde, 1999, Madrid

Recomendacións

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.

- A asistencia continuada ás sesións de clases e ás titorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes

- O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen actividades, orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Intervención en Necesidades Educativas dos Alumnos Derivadas do Contexto Socio-Cultural**

Materia	Intervención en Necesidades Educativas dos Alumnos Derivadas do Contexto Socio-Cultural			
Código	P02M081V01201			
Titulación	Máster Universitario en Necesidades Específicas de Apoio Educativo			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Conde Rodríguez, María Ángeles			
Profesorado	Brandín Feijoo, Camilo Conde Rodríguez, María Ángeles Fariña Rivera, Francisca Mosqueda Bueno, Olegaria			
Correo-e	angelesconde@uvigo.es			
Web	http://masterapoioeducativo.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	Con esta materia trátase de sensibilizar aos futuros profesionais da educación de como os condicionamentos socioculturais, étnicos, económicos, de violencia e/o xénero impactan diferencialmente na aprendizaxe xerando con frecuencia necesidades educativas especiais.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber facer
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CG1	Saber aplicar os coñecementos adquiridos sobre o funcionamento dos procesos neuropsicológicos, das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento, a través de respostas axustadas de tipo organizativo, curricular e social dos centros educativos e os servizos de apoio, incluíndo a actividade física para poboacións especiais.	- saber facer
CG2	Ser capaz de sintetizar e integrar os coñecementos adquiridos sobre avaliación e intervención para aplicalos en contextos sociais e de aprendizaxe do estudante, conforme ás necesidades de apoio das persoas con necesidades específicas así como a promoción da actividade física tendo en conta a poboacións especiais, fomentado melloras na súa saúde e calidade de vida, desde a intervención para a atención á diversidade sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos	- saber - saber facer
CG3	Desenvolver e saber comunicar adecuadamente o resultado dos seus programas de asesoramento e de intervención educativa coas familias de persoas con dificultades de aprendizaxe e desenvolvemento, fomentando a participación coa unha metodoloxía para a integración, e estimulando a realización de proxectos que, tendo en conta os valores democráticos da sociedade europea actual, inclúan as TIC, o deporte adaptado e a actividade física para persoas con distintas capacidades.	- saber - saber facer - Saber estar / ser

CG4	Saber xeneralizar a distintas contextos e situacións o coñecemento e as destrezas adquiridas e continuar estudando en gran medida de modo autónomo como procura de solucións e alternativas ás cuestións suscitadas, axustando as habilidades pertinentes de aprendizaxe autodirixido, incluíndo reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas que supón a atención á diversidade.	- saber facer - Saber estar / ser
CE1	Saber aplicar sistemas de avaliación e intervención á determinación das necesidades educativas especiais dos estudantes con discapacidade intelectual, motriz e sensorial; de dificultades de aprendizaxe derivadas do contexto sociocultural, de discriminación por razóns de xénero, clase e etnia e de dificultades de aprendizaxe específicas (lectura, escritura e cálculo) delimitando os ámbitos prioritarios de actuación e os apoios requiridos para promover a aprendizaxe significativa e relevante.	- saber facer
CE3	Coñecer os sistemas adecuados para intervir na mellora da competencia persoal do alumnado naqueles ámbitos do seu desenvolvemento psicolóxico, social, de actividade física e deportivo que poidan relacionarse coas súas necesidades educativas especiais.	- saber
CE4	Xerar destrezas para aprender a deseñar, en colaboración co profesorado de aula, plans de traballo individualizado para o alumnado con necesidades educativas específicas integrados na resposta organizativa do centro e nos servizos de apoio, utilizando as TIC e favorecidos por actividades de deporte adaptado ou paralímpico e que potencien actividades de saúde e calidade de vida.	- saber facer
CE6	Saber avaliar as implicacións do uso de diferentes respostas educativas ante os problemas derivados da atención á diversidade.	- saber - saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Comprender a natureza cognitiva dos procesos implicados en aprendizaxe nas persoas con diversidade socio-cultural.	CB1 CB3 CG2 CE1
Comprender os procesos de identidade cultural e a diversidade que supón para a aprendizaxe e o desenvolvemento humano	CB1 CB3 CG2 CE1
Coñecer distintos programas para o apoio específico educativo á aprendizaxe destas persoas.	CB1 CB3 CG2 CE1
Ser capaz de elaborar e deseñar programas de apoio baseados en estratexias de aprendizaxe e aplicalos conforme ás necesidades motivacionais e de apoio das persoas con diversidade socio-cultural.	CB2 CG1 CE1 CE3 CE4
Sintetizar os principais resultados obtidos na aplicación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa achega ao coñecemento actual.	CB4 CG3 CE6
Avaliar os resultados dos programas aplicados en termos de estratexias para persoas con diversidade cultural.	CB3 CG2 CG4 CE6
Ser capaz de comunicar e aplicar os seus resultados a situacións de dificultades de aprendizaxe.	CB4 CB5 CG3 CE1 CE6

Contidos

Tema	
Familia e sociedade: Incidencia dos factores socio-económicos na aprendizaxe	Formas de análise e avaliación Educación e igualdade de oportunidades. Intervención para a prevención do fracaso e a mellora do rendemento
Explicación da influencia dos estereotipos de xénero nas traxectorias académicas	Expectativas sociais, identidades e traxectorias académicas de alumnos e alumnas. A coeducación e o sistema educativo Orientacións para a intervención
Os malos tratos infantís. Contexto familiar e contexto educativo	Formas de análises e avaliación Intervención ante os malos tratos infantís Intervención para a prevención e tratamento das condutas violentas

Conduitas disruptivas, desadaptación social de nenos e novos e as súas consecuencias na aprendizaxe e a desadaptación escolar	Personalidade e Conduta social Desadaptación social e problemas escolares Sistemas de regulación e inhibición da conduta disruptiva
Inmigración e escola	Metodoloxías e técnicas de traballo máis adecuadas para o traballo con inmigrantes Análises de casos. Sistemas de intervención e mellora para as dificultades de aprendizaxe

Planificación docente			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	3	0	3
Seminarios	10	5	15
Traballos de aula	7	7	14
Traballos e proxectos	0	43	43

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Traballos de aula	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada	
	Descrición
Metodoloxías	
Seminarios	Apoio e asesoramento para a organización de actividades de debate enfocadas ao traballo sobre temáticas específicas que permitan profundar nos contidos da materia.
Traballos de aula	Orientación sobre contidos e actividades expostas sobre a materia e resolución de dúbidas sobre contidos teóricos ou actividades prácticas.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos prácticos.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Seminarios	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	CB2 CB3 CG1 CG2 CG3 CE3 CE4
Traballos de aula	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	CB1 CB2 CB3 CB4 CG1 CG2 CG3 CG4 CE3 CE4 CE6

Traballos e proxectos	Elaboración e presentación oral e escrita de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente	40	CB1
			CB2
			CB3
			CB4
			CB5
			CG1
			CG2
			CG3
			CG4
			CE1
			CE3
			CE4
			CE6

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Este máster ten a modalidade de ensino presencial, por tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos de aula son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser, polo menos, do 80% estando admitido faltar ao 20% da presencialidade.

Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado

Aqueles estudantes que non superen algunha das probas ou actividades poderán presentarse á avaliación do segundo cuatrimestre, que se celebrará no período oficial establecido, acorde ao programa da materia.

Haberá unha segunda convocatoria no mes de xullo na que se avaliarán as competencias non adquiridas polo estudante durante o curso académico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Armas, M., Prevención e Intervención ante problemas de conducta. Estrategias para centros educativos y familias., Wolters Kluwer España, 2007, MADri

Baráibar, J.M., Inmigración, familias y escuela en educación infantil., MEC, 2005, Madrid

Espinosa, M.A., Ochaíta, E. y Espinosa, A, La educación para la igualdad. Volúmenes I y II. Madrid, Dirección General de la Mujer de la CAM, 1999, Madrid

Fernández, J. (coord.), Nuevas perspectivas en el desarrollo sexual y de género, Pirámide, 1988, Madrid

EURYDICE, La integración escolar del alumnado inmigrante en Europa, Comisión Europea, 2004, Bruselas

Lahire, B., Los orígenes de la desigualdad escolar. En Á. Marchesi y C. Hernández (eds.), El Fracaso escolar: Una perspectiva internacional (pp. 61-71, Alinza, 2003, Madrid

Mañeru, A., La diferencia sexual en la educación. En Niñas: La discriminación invisible., UNED, 2002, Madrid

Rodríguez, C., Género y cultura escolar, Morata, 2011, Madrid

Siguán, M., La escuela y los inmigrantes, Paidós, 1998, Barcelona

Simón, C., Hacia la comprensión de las dificultades de comportamiento y adaptación en el aula, en el marco de una educación que promueva la inclusión. En A. Moreno y M. Soler (Coords.). La disrupción en las aula, 2006, Madrid

Subirats, M. y Tomé, A., Balones fuera. Reconstruir los espacios desde la coeducación, Octaedro, 2007, Barcelona

Recomendacións

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.

- A asistencia continuada ás sesións de clases e ás titorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes
 - O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen actividades, orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.
-

DATOS IDENTIFICATIVOS**Intervención en Necesidades Educativas dos Alumnos con Dificultades Específicas de Aprendizaxe**

Materia	Intervención en Necesidades Educativas dos Alumnos con Dificultades Específicas de Aprendizaxe			
Código	P02M081V01202			
Titulación	Máster Universitario en Necesidades Específicas de Apoio Educativo			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Tellado González, Fernando			
Profesorado	Alfonso Gil, Sonia Deaño Deaño, Manuel Parente, Fernanda Leopoldina Tellado González, Fernando			
Correo-e	ftellado@uvigo.es			
Web	http://masterapoioeducativo.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	Nesta materia trataremos os distintos procesos neuropsicolóxicos e cognitivos que subxacen a lectura, escritura e cálculo e que nos poden explicar as dificultades que aparecen no neno/a nos contextos escolares. Estas dificultades constitúen no seu conxunto o que se coñece como dificultades específicas de aprendizaxe.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber facer - Saber estar / ser
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber facer
CG1	Saber aplicar os coñecementos adquiridos sobre o funcionamento dos procesos neuropsicolóxicos, das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento, a través de respostas axustadas de tipo organizativo, curricular e social dos centros educativos e os servizos de apoio, incluíndo a actividade física para poboacións especiais.	- saber - saber facer
CG2	Ser capaz de sintetizar e integrar os coñecementos adquiridos sobre avaliación e intervención para aplicalos en contextos sociais e de aprendizaxe do estudante, conforme ás necesidades de apoio das persoas con necesidades específicas así como a promoción da actividade física tendo en conta a poboacións especiais, fomentado melloras na súa saúde e calidade de vida, desde a intervención para a atención á diversidade sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos	- saber facer
CG4	Saber xeneralizar a distintos contextos e situacións o coñecemento e as destrezas adquiridas e continuar estudando en gran medida de modo autónomo como procura de solucións e alternativas ás cuestións suscitadas, axustando as habilidades pertinentes de aprendizaxe autodirixido, incluíndo reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas que supón a atención á diversidade.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE1	Saber aplicar sistemas de avaliación e intervención á determinación das necesidades educativas especiais dos estudantes con discapacidade intelectual, motriz e sensorial; de dificultades de aprendizaxe derivadas do contexto sociocultural, de discriminación por razóns de xénero, clase e etnia e de dificultades de aprendizaxe específicas (lectura, escritura e cálculo) delimitando os ámbitos prioritarios de actuación e os apoios requiridos para promover a aprendizaxe significativa e relevante.	- saber - saber facer

CE3	Coñecer os sistemas adecuados para intervir na mellora da competencia persoal do alumnado naqueles - saber ámbitos do seu desenvolvemento psicolóxico, social, de actividade física e deportivo que poidan relacionarse coas súas necesidades educativas especiais.	
CE4	Xerar destrezas para aprender a deseñar, en colaboración co profesorado de aula, plans de traballo individualizado para o alumnado con necesidades educativas específicas integrados na resposta organizativa do centro e nos servizos de apoio, utilizando as TIC e favorecidos por actividades de deporte adaptado ou paralímpico e que potencien actividades de saúde e calidade de vida.	- saber - saber facer
CE6	Saber avaliar as implicacións do uso de diferentes respostas educativas ante os problemas derivados da atención á diversidade.	- saber - saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Comprender a natureza cognitiva dos procesos implicados na aprendizaxe da lectura, a escritura e o cálculo nas persoas con dificultades de aprendizaxe específicas.	CB1 CB2 CG1 CE1
Coñecer distintos programas para o apoio específico educativo á aprendizaxe destas persoas.	CB1 CB3 CG1 CE3 CE4
Ser capaz de elaborar e deseñar programas de apoio e aplicalos conforme ás necesidades motivacionais e de apoio das persoas con dificultades específicas de aprendizaxe.	CB2 CB3 CB4 CG1 CE3 CE4
Sintetizar os principais resultados obtidos na aplicación de sistemas de avaliación e intervención, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa achega ao coñecemento.	CB2 CB3 CB4 CG1 CG4 CE1 CE3 CE4 CE6
Avaliar os resultados dos programas aplicados en termos de beneficios para a aprendizaxe das persoas en termos do coñecemento actual do curso.	CB3 CB4 CG1 CG2 CE6
Ser capaz de comunicar e aplicar os seus resultados a situacións de dificultades de aprendizaxe específicas.	CB2 CB3 CB4 CG4 CE1 CE3

Contidos

Tema	
Implicacións de dificultade de aprendizaxe específica en lectura, escritura e/ou cálculo no proceso educativo.	*
Procesamento diferencial da información para as aprendizaxes escolares e estratexias que supón. Perfís cognitivos diferenciais segundo a dificultade de aprendizaxe.	*
Valoración e medición dos procesos e estratexias cognitivas e a súa correlación co logro académico.	*
Análise das intervencións en necesidades específicas de apoio educativo para a lectura, escritura e cálculo.	*

Deseño da intervención en termos de apoio específico e contexto multicultural.	*
Elaboración e avaliación de resultados de intervención.	*
Informe, discusión e difusión dos resultados e conclusións obtidas.	*

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	6	2	8
Seminarios	0	12	12
Presentacións/exposicións	2	2	4
Traballos de aula	12	4	16
Traballos e proxectos	0	35	35

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Presentacións/exposicións	Presentación e discusión de resultados de aplicación de sistemas de avaliación e intervención.
Traballos de aula	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminarios	Apoio e asesoramento para a organización de actividades de debate enfocadas ao traballo sobre temáticas específicas que permitan profundar nos contidos da materia.
Traballos de aula	Orientación sobre contidos e actividades expostas sobre a materia e resolución de dúbidas sobre contidos teóricos ou actividades prácticas.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos prácticos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Traballos de aula	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	CB1 CB2 CG1 CG2 CG4 CE1 CE3 CE4
Presentacións/exposicións	Presentación e discusión de resultados de aplicación de sistemas de avaliación e intervención.	20	CB2 CB3 CB4 CG1 CG2 CG4 CE1 CE3 CE4 CE6

Traballos e proxectos	Elaboración e presentación oral e escrita de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente	40	CB1
			CB2
			CB3
			CB4
			CG1
			CG2
			CG4
			CE1
			CE3
			CE4
			CE6

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Este máster ten a modalidade de ensino presencial, por tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos de aula son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser, polo menos, do 80% estando admitido faltar ao 20% da presencialidade.

Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

Aqueles estudantes que non superen algunha das probas ou actividades poderán presentarse á avaliación do segundo cuatrimestre, que se celebrará no período oficial establecido, acorde ao programa da materia.

Haberá unha segunda convocatoria no mes de xullo na que se avaliarán as competencias non adquiridas polo estudante durante o curso académico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Coll, C. (Coord.), Desarrollo, aprendizaje y enseñanza en la Educación Secundaria, Graó, 2010, Barcelona

Coll, C., Palacios, J. y Marchesi, A. (Comps, Desarrollo psicológico y educación, 2, Alianza, 2001, Madrid

García-madruga, J. y Delval, J., Psicología del Desarrollo I, UNED, 2010, Madrid

González-Pienda, J.A., González, R., Núñez, J.C. y Valle, A., Manual de Psicología de la Educación, Pirámide, 2002, Madrid

Martín, C. y Navarro, J.I. (Coords., Psicología para el profesorado de Educación Secundaria y Bachillerato, Pirámide, 2011, Madrid

Palacios, J, Marchesi, A. y Coll, C. (Comps.), Desarrollo psicológico y educación: Vol. I. Psicología Evolutiva, Alianza, 1999, Madrid

Santrock, J.W, Psicología del desarrollo, McGraw-Hill, 2006, México

Santrock, J.W, Psicología de la Educación., McGraw-Hill, 2006, México

Santrock, J.W, Psicología del desarrollo, McGraw-Hill, 2006, México

Shaffer, D.R y Kipp, K., Psicología del desarrollo infancia y adolescencia, 7ª, CENGAGE LEARNING, 2007, México

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.

- A asistencia continuada ás sesións de clases e ás *tutorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes

- O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen actividades, orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Metodoloxías para a Inclusión Escolar				
Materia	Metodoloxías para a Inclusión Escolar			
Código	P02M081V01203			
Titulacion	Máster Universitario en Necesidades Específicas de Apoio Educativo			
Descriptores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Alfonso Gil, Sonia			
Profesorado	Alfonso Gil, Sonia Deaño Deaño, Manuel Gayo Álvarez, María Elena			
Correo-e	soalgi@uvigo.es			
Web	http://masterapoioeducativo.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	Esta materia ten como obxectivo capacitar aos estudantes para valorar as situacións de alumnado con necesidades educativas, a análise de metodoloxías de atención á diversidade e o desenvolvemento de programas que faciliten unha educación inclusiva.			

Competencias		
Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber - saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber facer - Saber estar / ser
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber facer
CG1	Saber aplicar os coñecementos adquiridos sobre o funcionamento dos procesos neuropsicológicos, das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento, a través de respostas axustadas de tipo organizativo, curricular e social dos centros educativos e os servizos de apoio, incluíndo a actividade física para poboacións especiais.	- saber - saber facer
CG2	Ser capaz de sintetizar e integrar os coñecementos adquiridos sobre avaliación e intervención para aplicalos en contextos sociais e de aprendizaxe do estudante, conforme ás necesidades de apoio das persoas con necesidades específicas así como a promoción da actividade física tendo en conta a poboacións especiais, fomentado melloras na súa saúde e calidade de vida, desde a intervención para a atención á diversidade sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos	- saber - saber facer
CG3	Desenvolver e saber comunicar adecuadamente o resultado dos seus programas de asesoramento e de intervención educativa coas familias de persoas con dificultades de aprendizaxe e desenvolvemento, fomentado a participación como unha metodoloxía para a integración, e estimulando a realización de proxectos que, tendo en conta os valores democráticos da sociedade europea actual, inclúan as TIC, o deporte adaptado e a actividade física para persoas con distintas capacidades.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CG4	Saber xeneralizar a distintos contextos e situacións o coñecemento e as destrezas adquiridas e continuar estudando en gran medida de modo autónomo como procura de solucións e alternativas ás cuestións suscitadas, axustando as habilidades pertinentes de aprendizaxe autodirixido, incluíndo reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas que supón a atención á diversidade.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE1	Saber aplicar sistemas de avaliación e intervención á determinación das necesidades educativas especiais dos estudantes con discapacidade intelectual, motriz e sensorial; de dificultades de aprendizaxe derivadas do contexto sociocultural, de discriminación por razóns de xénero, clase e etnia e de dificultades de aprendizaxe específicas (lectura, escritura e cálculo) delimitando os ámbitos prioritarios de actuación e os apoios requiridos para promover a aprendizaxe significativa e relevante.	- saber - saber facer

CE3	Coñecer os sistemas adecuados para intervir na mellora da competencia persoal do alumnado naqueles ámbitos do seu desenvolvemento psicolóxico, social, de actividade física e deportivo que poidan relacionarse coas súas necesidades educativas especiais.	- saber - saber facer
CE5	Aprender a colaborar cos servizos psicopedagóxicos e de orientación familiar, promovendo a mellor resposta educativa.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE6	Saber avaliar as implicacións do uso de diferentes respostas educativas ante os problemas derivados da atención á diversidade.	- saber - saber facer - Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Comprender a ASC e ATH como unha estratexia educativa que contribúe a fomentar a participación e a mellora da calidade de vida desde a intervención para a atención á diversidade; como unha metodoloxía de intervención con capacidade para integrar a diferentes colectivos, estimulando a participación e o desenvolvemento persoal e grupal e para deseñar e aplicar proxectos no ámbito das necesidades educativas especiais.	CB2 CB3 CG2 CE3 CE5
Ser capaz de elaborar e deseñar programas de ASC, ATH e aplicalos conforme ás necesidades de apoio específico das persoas con necesidades específicas de apoio educativo.	CB1 CB2 CB3 CG2 CE1
Sintetizar os principais resultados obtidos na aplicación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa achega ao coñecemento actual.	CB4 CG4 CE6
Avaliar os resultados dos programas de intervención aplicados en termos do coñecemento actual do curso.	CB1 CB2 CG2 CE6
Coñecer as distintas condicións experimentais da intervención sobre animación sociocultural e atención hospitalaria.	CB1 CB2 CG1 CE3
Ser capaz de comunicar e aplicar os seus resultados en situacións de apoio educativo	CB4 CG3 CG4 CE1

Contidos

Tema	
Cara unha pedagogía da autonomía.	Instrucción educativa inclusiva. Aprendizaxe mediada. Fortalezas e debilidades. Potencial de aprendizaxe.
Planificación dun programa de apoio educativo específico con persoas con NEE.	Fases no deseños de programas. Implementación do deseño. Avaliación de programas de intervención. Elaboración do informe.
Os servizos educativos.	Os servizos educativos en e para a comunidade. Os servizos sociais comunitarios. Os servizos sanitarios ante a discapacidade. Os servizos culturais e de tempo libre.
A atención educativa hospitalaria como estratexia educativa.	A pedagogía hospitalaria e a educación especial. As necesidades educativas especiais dos nenos enfermos. A organización dos servizos educativos para nenos con enfermidades crónicas e de longa duración. Achegas da pedagogía hospitalaria á contorna socio-familiar.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	10	0	10
Seminarios	0	12	12

Presentacións/exposicións	2	4	6
Traballos de aula	8	4	12
Traballos e proxectos	0	35	35

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Presentacións/exposicións	Presentación de resultados e discusión de procedementos e metodoloxías de inclusión escolar deseñados.
Traballos de aula	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminarios	Apoio e asesoramento para a organización de actividades de debate enfocadas ao traballo sobre temáticas específicas que permitan profundar nos contidos da materia.
Traballos de aula	Orientación sobre contidos e actividades expostas sobre a materia e resolución de dúbidas sobre contidos teóricos ou actividades prácticas.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos prácticos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Seminarios	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	CB2 CB3 CG1 CG2 CG3 CE1 CE3 CE5 CE6
Traballos de aula	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	CB1 CB2 CG1 CG2 CG3 CE1 CE3 CE5 CE6

Traballos e proxectos	Elaboración e presentación oral e escrita de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente	40	CB1 CB2 CB3 CB4 CG1 CG2 CG3 CG4 CE1 CE3 CE5 CE6
-----------------------	--	----	--

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Este máster ten a modalidade de ensino presencial, por tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos de aula son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser, polo menos, do 80% estando admitido faltar ao 20% da presencialidade.

Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

Aqueles estudantes que non superen algunha das probas ou actividades poderán presentarse á avaliación do segundo cuatrimestre, que se celebrará no período oficial establecido, acorde ao programa da materia.

Haberá unha segunda convocatoria no mes de xullo na que se avaliarán as competencias non adquiridas polo estudante durante o curso académico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Deaño, M. y Tellado, F., Instrucción basada en los procesos PASS. En A. Barca (Coord.) Motivación y Aprendizaje en Contextos Educativos (pp. 369- 398), Grupo Editorial Universitario, 2009, Granada

Deaño, M., Tellado, F., Iglesias-Sarmiento, V., Alfonso, S., Gayo, E. y Conde, A., Contribuciones inclusivas y diferenciales para el aprendizaje matemático., Simposium presentado al VI Congreso Internacional, 2011, Valladolid

Echeitia, G., Educación para la inclusión o educación sin exclusiones, Narcea, 2006, Madrid

Huguet, T., Aprender juntos en el aula. Una propuesta inclusiva, Graó, 2006, Barcelona

Macarulla, I. y Sáiz, M., Buenas prácticas de escuela inclusiva la inclusión del alumnado discapacitado: un reto, unanecesidad., Graó, 2009, Barcelona

Bibliografía Complementaria

Domínguez Alonso, J, Atención a la diversidad en la educación Primaria, Editorial Da Vinci, 2009, Barcelona

Pereiró, S. (coord.), Multiculturalidad escolar y convivencia educativa, ECU, 2008, Alicante

Ruiz, L, Animación y discapacidad. La integración en el tiempo libre., Amarú, 2003, Salamanca

Vega, A., De la dependencia a la autonomía: ¿dónde quedala educación?, 2007, Educación XX1, 10, pp. 239-264

Vila, A., Los hijos "diferentes" crecen. Cuando las personas deficientes se hacen mayores, Narcea, 2005, Madrid

Recomendacións

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.

- A asistencia continuada ás sesións de clases e ás titorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes

- O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen actividades, orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
As TIC Aplicadas á Educación Inclusiva				
Materia	As TIC Aplicadas á Educación Inclusiva			
Código	P02M081V01204			
Titulacion	Máster Universitario en Necesidades Específicas de Apoio Educativo			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego Inglés			
Departamento				
Coordinador/a	Martínez Figueira, María Esther			
Profesorado	Martínez Figueira, María Esther Raposo Rivas, Manuela			
Correo-e	esthermf@uvigo.es			
Web	http://masterapoioeducativo.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	Nesta materia preséntanse as Tecnoloxías da Información e a Comunicación (TIC) como un recurso importante para atender ás persoas con necesidades específicas de apoio educativo. Particularmente, abordamos aplicacións tecnolóxicas e informáticas específicas e ferramentas para a intervención e axuda na aula.			

Competencias		
Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer - Saber estar / ser
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber facer - Saber estar / ser
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber facer
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CG2	Ser capaz de sintetizar e integrar os coñecementos adquiridos sobre avaliación e intervención para aplicalos en contextos sociais e de aprendizaxe do estudante, conforme ás necesidades de apoio das persoas con necesidades específicas así como a promoción da actividade física tendo en conta a poboacións especiais, fomentado melloras na súa saúde e calidade de vida, desde a intervención para a atención á diversidade sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos	- saber - saber facer
CG3	Desenvolver e saber comunicar adecuadamente o resultado dos seus programas de asesoramento e de intervención educativa coas familias de persoas con dificultades de aprendizaxe e desenvolvemento, fomentado a participación como unha metodoloxía para a integración, e estimulando a realización de proxectos que, tendo en conta os valores democráticos da sociedade europea actual, inclúan as TIC, o deporte adaptado e a actividade física para persoas con distintas capacidades.	- saber facer
CG4	Saber xeneralizar a distintas contextos e situacións o coñecemento e as destrezas adquiridas e continuar estudando en gran medida de modo autónomo como procura de solucións e alternativas ás cuestións suscitadas, axustando as habilidades pertinentes de aprendizaxe autodirixido, incluíndo reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas que supón a atención á diversidade.	- saber facer - Saber estar / ser
CE2	Saber detectar e analizar posibles barreiras para o acceso ao currículo, a aprendizaxe e a participación do alumnado con necesidades educativas especiais e problemas de aprendizaxe.	- saber facer

CE3	Coñecer os sistemas adecuados para intervir na mellora da competencia persoal do alumnado naqueles ámbitos do seu desenvolvemento psicolóxico, social, de actividade física e deportivo que poidan relacionarse coas súas necesidades educativas especiais.	- saber
CE4	Xerar destrezas para aprender a deseñar, en colaboración co profesorado de aula, plans de traballo individualizado para o alumnado con necesidades educativas específicas integrados na resposta organizativa do centro e nos servizos de apoio, utilizando as TIC e favorecidos por actividades de deporte adaptado ou paralímpico e que potencien actividades de saúde e calidade de vida.	- saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Buscar, seleccionar, avaliar ou deseñar e construír materiais didácticos en soporte tecnolóxico adaptados ás características e capacidades dos estudantes, promovendo unha escola inclusiva.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG2 CG3 CG4 CE2 CE3 CE4
Recoñecer unha metodoloxía de uso adecuada para a inclusión na aula de software educativo.	CB1 CB2 CG2 CG3 CG4 CE2 CE4
Deseñar, realizar e avaliar propostas educativas implementando recursos tecnolóxicos de elaboración propia ou allea.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG2 CG3 CG4 CE2 CE3 CE4

Contidos

Tema	
Aproximación conceptual.	Identificación e clasificación de programas educativos informatizados. Posibilidades didácticas en educación: criterios e instrumentos de selección. Experiencias educativas.
Iniciación no deseño e elaboración de programas educativos informatizados.	Ferramentas de autor. Software educativo.
As TIC na escola inclusiva	Que son e que posibilidades ofrecen para a formación.
Aprendizaxe: distintas capacidades e enfoques mediados con tecnoloxía.	Aprendizaxe virtual accesible.
Aplicación de las TIC nas distintas capacidades.	Aplicación de las TIC ás distintas capacidades sensoriais e mentais. A súa utilización con persoas de altas capacidades.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	3	0	3
Seminarios	10	5	15
Traballos de aula	7	7	14
Traballos e proxectos	0	43	43

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Traballos de aula	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada	
	Descrición
Metodoloxías	
Seminarios	Apoio e asesoramento para a organización de actividades de debate enfocadas ao traballo sobre temáticas específicas que permitan profundar nos contidos da materia.
Traballos de aula	Orientación sobre contidos e actividades expostas sobre a materia e resolución de dúbidas sobre contidos teóricos ou actividades prácticas.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos prácticos.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Seminarios	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	CB1 CB2 CB3 CB4 CG2 CG3 CE2 CE3 CE4
Traballos de aula	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	CE2 CE3 CE4
Traballos e proxectos	Elaboración e presentación oral e escrita de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente	40	CE2 CE3 CE4

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Este máster ten a modalidade de ensino presencial, por tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos de aula son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser, polo menos, do 80% estando admitido faltar ao 20% da presencialidade.

Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado.

Aqueles estudantes que non superen algunha das probas ou actividades poderán presentarse á avaliación do segundo cuatrimestre, que se celebrará no período oficial establecido, acorde ao programa da materia.

Haberá unha segunda convocatoria no mes de xullo na que se avaliarán as competencias non adquiridas polo estudante durante o curso académico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Gallego, M.J.; Raposo, M. (coord.), Formación para la educación con tecnologías, 1, Pirámide, 2016, Madrid

Bibliografía Complementaria

Martínez Figueira, M.E. (coord.), TIC para a inclusión de alumnado con necesidades específicas de apoio educativo, 1, Universidade de Vigo, 2013, Vigo

Raposo Rivas, M. y Martínez Figueira, M.E. (coord.), As TIC e as súas aplicacións na aula: misión posible, 1, Toxosoutos, 2012, Noia

Martínez Figueira, M.E. (coord.), Miradas á Educación Infantil: adaptación, participación e inclusión na escola, 1, Universidade de Vigo, 2015, Vigo

Martínez Figueira, M.E. (coord.), Educación Infantil Inclusiva: experiencias y propuestas, 1, Universitas, 2014, Madrid

Raposo Rivas, M. (coord.), TIC e TAD como obxecto de investigación e de intervención en educación, 1, Universidade de Vigo, 2014, Vigo

Recomendacións

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.

- A asistencia continuada ás sesións de clases e ás titorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes.

- O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen actividades, orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.

- Dispor de conta electrónica en Uvigo e Gmail.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Alto Rendemento Deportivo: Os Paralímpicos				
Materia	Alto Rendemento Deportivo: Os Paralímpicos			
Código	P02M081V01205			
Titulacion	Máster Universitario en Necesidades Específicas de Apoio Educativo			
Descriptores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Martínez Patiño, María José			
Profesorado	Martínez Patiño, María José			
Correo-e	mjpatino@uvigo.es			
Web	http://masterapoioeducativo.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	O obxectivo desta materia é o deseño de programas de participación competitiva de alto rendemento, a valoración das intervencións realizadas sobre a motivación e colaboración dos participantes.			

Competencias		
Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer - Saber estar / ser
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber facer - Saber estar / ser
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber facer
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CG2	Ser capaz de sintetizar e integrar os coñecementos adquiridos sobre avaliación e intervención para aplicalos en contextos sociais e de aprendizaxe do estudante, conforme ás necesidades de apoio das persoas con necesidades específicas así como a promoción da actividade física tendo en conta a poboacións especiais, fomentado melloras na súa saúde e calidade de vida, desde a intervención para a atención á diversidade sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos	- saber facer - Saber estar / ser
CG3	Desenvolver e saber comunicar adecuadamente o resultado dos seus programas de asesoramento e de intervención educativa coas familias de persoas con dificultades de aprendizaxe e desenvolvemento, fomentado a participación como unha metodoloxía para a integración, e estimulando a realización de proxectos que, tendo en conta os valores democráticos da sociedade europea actual, inclúan as TIC, o deporte adaptado e a actividade física para persoas con distintas capacidades.	- saber facer - Saber estar / ser
CG4	Saber xeneralizar a distintas contextos e situacións o coñecemento e as destrezas adquiridas e continuar estudando en gran medida de modo autónomo como procura de solucións e alternativas ás cuestións suscitadas, axustando as habilidades pertinentes de aprendizaxe autodirixido, incluíndo reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas que supón a atención á diversidade.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE2	Saber detectar e analizar posibles barreiras para o acceso ao currículo, a aprendizaxe e a participación do alumnado con necesidades educativas especiais e problemas de aprendizaxe.	- saber facer
CE3	Coñecer os sistemas adecuados para intervir na mellora da competencia persoal do alumnado naqueles ámbitos do seu desenvolvemento psicolóxico, social, de actividade física e deportivo que poidan relacionarse coas súas necesidades educativas especiais.	- saber

CE4	Xerar destrezas para aprender a deseñar, en colaboración co profesorado de aula, plans de traballo individualizado para o alumnado con necesidades educativas específicas integrados na resposta organizativa do centro e nos servizos de apoio, utilizando as TIC e favorecidos por actividades de deporte adaptado ou paralímpico e que potencien actividades de saúde e calidade de vida.	- saber facer - Saber estar / ser
CE5	Aprender a colaborar cos servizos psicopedagóxicos e de orientación familiar, promovendo a mellor resposta educativa.	- saber facer - Saber estar / ser
CE6	Saber avaliar as implicacións do uso de diferentes respostas educativas ante os problemas derivados da atención á diversidade.	- saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Recoñecer e valorar a necesidade de que a escola e os seus profesionais participen en xerar ambientes deportivos que propicien o desenvolvemento das competicións e convivencias que favorezan as potencialidades sociais e físicas dos estudantes con n.e.e.	CB1 CB3 CG4 CE4 CE5
Integrar os coñecementos adquiridos sobre o alto rendemento deportivo en propostas creativas e eficaces de intervención e desenvolvemento persoal.	CB1 CB2 CG2 CE2 CE4 CE6
Diseño de ambientes de competición paralímpica.	CB2 CB3 CG4 CE4
Identificar os elementos chave do traballo en grupo que permitan o desenvolvemento de proxectos e actividades competitivas de alto rendemento.	CB2 CG2 CE3 CE4
Aplicar estratexias de comunicación (debate, argumentación, negociación e consenso en equipo) e de xestión (planificación e organización) necesarias para o desenvolvemento de proxectos de tipo competitivo.	CB4 CG3 CG4 CE3 CE4
Desenvolver habilidades de aprendizaxe autónoma que permita seguir profundando no coñecementos sobre a educación inclusiva e buscando solucións para o desenvolvemento de proxectos eficaces en atención á diversidade.	CB2 CB5 CG3 CE2 CE3 CE4

Contidos

Tema	
Sistema Español de Alto Rendemento Paralímpico	Introdución Comité Paralímpico Español paralímpico
Plan ADOP	Que é o plan ADOP Deportistas que integran o plan ADOP
Deportes Paralímpicos	Deportes de verán Deportes de inverno Sistema de clasificación deportiva
Alto Rendemento Paralímpico	Introdución Natación, Ciclismo e Atletismo como exemplos de alto rendemento Xogos Paralímpicos
Deportes exclusivos de persoas con discapacidade	Boccia Goalball
Proceso de integración	Programas para favorecer a integración educativa en contextos heteroxéneos.

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	3	0	3

Seminarios	5	10	15
Traballos de aula	7	7	14
Traballos e proxectos	0	43	43

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Traballos de aula	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminarios	Apoio e asesoramento para a organización de actividades de debate enfocadas ao traballo sobre temáticas específicas que permitan profundar nos contidos da materia.
Traballos de aula	Orientación sobre contidos e actividades expostas sobre a materia e resolución de dúbidas sobre contidos teóricos ou actividades prácticas.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos prácticos

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Seminarios	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	CB2 CB3 CG2 CG3 CE2 CE3
Traballos de aula	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	CB1 CB2 CB3 CG2 CG3 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6
Traballos e proxectos	Elaboración e presentación oral e escrita de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente	40	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG2 CG3 CG4 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Este máster ten a modalidade de ensino presencial, por tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos de aula son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser, polo menos, do 80% estando admitido faltar ao 20% da presencialidade.

Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado

Aqueles estudantes que non superen algunha das probas ou actividades poderán presentarse á avaliación do segundo cuatrimestre, que se celebrará no período oficial establecido, acorde ao programa da materia.

Haberá unha segunda convocatoria no mes de xullo na que se avaliarán as competencias non adquiridas polo estudante durante o curso académico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Alfonso, A.- HP Sport Consulting., Análisis y valoración del modelo de trabajo desarrollado por el Comité Paralímpico Español durante el ciclo 2005-2008-, 2008, Madrid

Cooper RA, Quatrano LA, Axelson PW, Harlan W, Stineman M, Franklin B, Krause JS, Bach J, Chambers H., Research on physical activity and health among people with disabilities: a consensus statement, 1999, J Rehabil Res Dev. 36(2):142-54.

McArdle WD, FL Katch, VL Katch., exercise physiology: Energy, nutrition and Human performance, 5ª ed., Lippincott Williams Wilkins,, 2006, USA

Powers ,S.K. and Howley, E.T, Exercise Physiology: Theory and application to fitness and performance, 4ª ed., McGraw Hill-Interamericana, 2001, Madrid

Vanlandewijck Y., Sport science in the Paralympic movement, 2006, J Rehabil Res Dev.43(7):xvii-xxiv

Recomendacións

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.

- A asistencia continuada ás sesións de clases e ás titorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes

- O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen actividades, orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS**A Actividade Física en Poboacións Especiais: Persoas con Discapacidade Física, Psíquica e Sensorial**

Materia	A Actividade Física en Poboacións Especiais: Persoas con Discapacidade Física, Psíquica e Sensorial			
Código	P02M081V01206			
Titulación	Máster Universitario en Necesidades Específicas de Apoio Educativo			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Martínez Lemos, Rodolfo Ivan			
Profesorado	Ayan Perez, Carlos Luis Martínez Lemos, Rodolfo Ivan			
Correo-e	ivanmartinez@uvigo.es			
Web	http://masterapoioeducativo.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	A materia é un compendio da evidencia actual dispoñible e a experiencia acreditada de profesionais e institucións, cuxo obxectivo último é conseguir a mellor práctica docente en Actividade Física para Poboacións Especiais.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer - Saber estar / ser
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber facer - Saber estar / ser
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber facer
CG1	Saber aplicar os coñecementos adquiridos sobre o funcionamento dos procesos neuropsicológicos, das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento, a través de respostas axustadas de tipo organizativo, curricular e social dos centros educativos e os servizos de apoio, incluíndo a actividade física para poboacións especiais.	- saber facer
CG2	Ser capaz de sintetizar e integrar os coñecementos adquiridos sobre avaliación e intervención para aplicalos en contextos sociais e de aprendizaxe do estudante, conforme ás necesidades de apoio das persoas con necesidades específicas así como a promoción da actividade física tendo en conta a poboacións especiais, fomentado melloras na súa saúde e calidade de vida, desde a intervención para a atención á diversidade sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos	- saber facer
CG3	Desenvolver e saber comunicar adecuadamente o resultado dos seus programas de asesoramento e de intervención educativa coas familias de persoas con dificultades de aprendizaxe e desenvolvemento, fomentado a participación como unha metodoloxía para a integración, e estimulando a realización de proxectos que, tendo en conta os valores democráticos da sociedade europea actual, inclúan as TIC, o deporte adaptado e a actividade física para persoas con distintas capacidades.	- saber facer - Saber estar / ser
CG4	Saber xeneralizar a distintos contextos e situacións o coñecemento e as destrezas adquiridas e continuar estudando en gran medida de modo autónomo como procura de solucións e alternativas ás cuestións suscitadas, axustando as habilidades pertinentes de aprendizaxe autodirixido, incluíndo reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas que supón a atención á diversidade.	- saber - saber facer - Saber estar / ser

CE1	Saber aplicar sistemas de avaliación e intervención á determinación das necesidades educativas especiais dos estudantes con discapacidade intelectual, motriz e sensorial; de dificultades de aprendizaxe derivadas do contexto sociocultural, de discriminación por razóns de xénero, clase e etnia e de dificultades de aprendizaxe específicas (lectura, escritura e cálculo) delimitando os ámbitos prioritarios de actuación e os apoios requiridos para promover a aprendizaxe significativa e relevante.	- saber facer
CE3	Coñecer os sistemas adecuados para intervir na mellora da competencia persoal do alumnado naqueles ámbitos do seu desenvolvemento psicolóxico, social, de actividade física e deportivo que poidan relacionarse coas súas necesidades educativas especiais.	- saber
CE4	Xerar destrezas para aprender a deseñar, en colaboración co profesorado de aula, plans de traballo individualizado para o alumnado con necesidades educativas específicas integrados na resposta organizativa do centro e nos servizos de apoio, utilizando as TIC e favorecidos por actividades de deporte adaptado ou paralímpico e que potencien actividades de saúde e calidade de vida.	- saber facer
CE6	Saber avaliar as implicacións do uso de diferentes respostas educativas ante os problemas derivados da atención á diversidade.	- saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Comprender a natureza do desenvolvemento en persoas con discapacidade física, psíquica e sensorial.	CB2 CG1 CE1
Coñecer as distintas condicións experimentais da intervención sobre o desenvolvemento en persoas con discapacidade física, psíquica e sensorial.	CB1 CB2 CG1 CE3
Ser capaz de elaborar e deseñar programas de intervención no desenvolvemento en persoas con discapacidade física, psíquica e sensorial. e aplicalos conforme ás necesidades de apoio específico dos persoas con estas necesidades específicas de apoio educativo.	CB2 CB3 CG1 CG4 CE3 CE4
Sintetizar os principais resultados obtidos na aplicación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa achega ao coñecemento actual.	CB3 CG2 CE3 CE4 CE6
Avaliar os resultados dos programas de intervención aplicados en termos do coñecemento actual do curso.	CB2 CB3 CG1 CG2 CE3 CE4 CE6
Ser capaz de comunicar e aplicar os seus resultados en situacións de apoio educativo	CB4 CG3 CE1

Contidos

Tema

Análise e valoración de composición corporal en poboacións especiais (PE). *

Análise e valoración da forza-resistencia corporal en PE. *

Análise e valoración da capacidade cardio-respiratoria en PE. *

Análise e valoración da flexibilidade e mobilidade articular en PE. *

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	3	0	3
Seminarios	5	10	15
Traballos de aula	7	7	14

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.
Traballos de aula	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminarios	Apoio e asesoramento para a organización de actividades de debate enfocadas ao traballo sobre temáticas específicas que permitan profundar nos contidos da materia.
Traballos de aula	Orientación sobre contidos e actividades expostas sobre a materia e resolución de dúbidas sobre contidos teóricos ou actividades prácticas.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos prácticos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Seminarios	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	CB2 CB3 CG1 CG2 CE1 CE3 CE4
Traballos de aula	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	CB1 CB2 CB3 CG2 CG3 CG4 CE1 CE3 CE4 CE6
Traballos e proxectos	Elaboración e presentación oral e escrita de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente	40	CB1 CB2 CB3 CB4 CG1 CG2 CG3 CG4 CE1 CE3 CE4 CE6

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Este máster ten a modalidade de ensino presencial, por tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos de aula son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser, polo menos, do 80% estando admitido faltar ao 20% da presencialidade.

Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado

Aqueles estudantes que non superen algunha das probas ou actividades poderán presentarse á avaliación do segundo cuatrimestre, que se celebrará no período oficial establecido, acorde ao programa da materia.

Haberá unha segunda convocatoria no mes de xullo na que se avaliarán as competencias non adquiridas polo estudante durante o curso académico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.

- A asistencia continuada ás sesións de clases e ás titorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes

- O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen actividades, orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Exercicio Físico, Saúde e Calidade de Vida: Pautas para o seu Desenvolvemento**

Materia	Exercicio Físico, Saúde e Calidade de Vida: Pautas para o seu Desenvolvemento			
Código	P02M081V01207			
Titulacion	Máster Universitario en Necesidades Específicas de Apoio Educativo			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Martínez Lemos, Rodolfo Ivan			
Profesorado	Martínez Lemos, Rodolfo Ivan			
Correo-e	ivanmartinez@uvigo.es			
Web	http://masterapoioeducativo.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	A materia é un compendio da evidencia actual dispoñible e a experiencia acreditada de profesionais e institucións en promoción de Exercicio Físico Saudable , cuxo obxectivo é adquirir competencias para a prescrición de AF e Exercicio no ámbito das actividades da vida diaria (AVD) de poboacións especiais.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer - Saber estar / ser
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber facer - Saber estar / ser
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber facer
CG1	Saber aplicar os coñecementos adquiridos sobre o funcionamento dos procesos neuropsicológicos, das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento, a través de respostas axustadas de tipo organizativo, curricular e social dos centros educativos e os servizos de apoio, incluíndo a actividade física para poboacións especiais.	- saber facer
CG2	Ser capaz de sintetizar e integrar os coñecementos adquiridos sobre avaliación e intervención para aplicalos en contextos sociais e de aprendizaxe do estudante, conforme ás necesidades de apoio das persoas con necesidades específicas así como a promoción da actividade física tendo en conta a poboacións especiais, fomentado melloras na súa saúde e calidade de vida, desde a intervención para a atención á diversidade sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos	- saber facer
CG3	Desenvolver e saber comunicar adecuadamente o resultado dos seus programas de asesoramento e de intervención educativa coas familias de persoas con dificultades de aprendizaxe e desenvolvemento, fomentado a participación como unha metodoloxía para a integración, e estimulando a realización de proxectos que, tendo en conta os valores democráticos da sociedade europea actual, inclúan as TIC, o deporte adaptado e a actividade física para persoas con distintas capacidades.	- saber facer - Saber estar / ser
CE1	Saber aplicar sistemas de avaliación e intervención á determinación das necesidades educativas especiais dos estudantes con discapacidade intelectual, motriz e sensorial; de dificultades de aprendizaxe derivadas do contexto sociocultural, de discriminación por razóns de xénero, clase e etnia e de dificultades de aprendizaxe específicas (lectura, escritura e cálculo) delimitando os ámbitos prioritarios de actuación e os apoios requiridos para promover a aprendizaxe significativa e relevante.	- saber facer
CE3	Coñecer os sistemas adecuados para intervir na mellora da competencia persoal do alumnado naqueles ámbitos do seu desenvolvemento psicolóxico, social, de actividade física e deportivo que poidan relacionarse coas súas necesidades educativas especiais.	- saber facer

CE4	Xerar destrezas para aprender a deseñar, en colaboración co profesorado de aula, plans de traballo individualizado para o alumnado con necesidades educativas específicas integrados na resposta organizativa do centro e nos servizos de apoio, utilizando as TIC e favorecidos por actividades de deporte adaptado ou paralímpico e que potencien actividades de saúde e calidade de vida.	- saber facer
CE6	Saber avaliar as implicacións do uso de diferentes respostas educativas ante os problemas derivados da atención á diversidade.	- saber facer

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Comprender a natureza do exercicio físico, a saúde e calidade de vida: en persoas con discapacidade.	CB1 CG1 CE1
Coñecer as distintas condicións experimentais da intervención do en actividade físico, a saúde e calidade de vida: en persoas con discapacidade	CB1 CG1 CE1
Ser capaz de elaborar e deseñar programas de intervención no natureza do exercicio físico, a saúde e calidade de vida: en persoas con discapacidade e apicalos conforme ás ás necesidades de apoio específico dos persoas	CB2 CB3 CG1 CG2 CE3 CE4
Sintetizar os principais resultados obtidos na aplicación, conforme ás condicións do deseño, valorando a súa achega ao coñecemento actual.	CB3 CG2 CE3 CE4
Avaliar os resultados dos programas de intervención aplicados en termos do coñecemento actual do curso.	CB2 CB3 CG1 CG2 CE3 CE4 CE6
Ser capaz de comunicar e aplicar os seus resultados en situacións de apoio educativo	CB4 CG3 CE1

Contidos	
Tema	
1. Análise e Valoración da Marcha en Poboacións Especiais (PE)	1.1. Valoración estática 1.2. Valoración dinámica
2. A prescripción do exercicio físico de camiñar en PE.	2.1. A elección do calzado. 2.2. A elección do recorrido 2.3. A indumentaria 2.4. O uso do podómetro 2.5. O uso do pulsómetro
3. A marcha con bastóns ou Nordic Walking en poboacións especiais	3.1. A técnica de camiñar con bastóns 3.2. Enseñanza-aprendizaxe

Planificación docente			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	3	0	3
Seminarios	5	10	15
Traballos de aula	7	7	14
Traballos e proxectos	0	43	43

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesorado do contido principal dos temas.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre temas específicos da materia e á análise dos procedementos utilizados na formulación sobre o tema.

Traballos de aula	Desenvolvemento de exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do docente. Pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.
-------------------	--

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminarios	Apoio e asesoramento para a organización de actividades de debate enfocadas ao traballo sobre temáticas específicas que permitan profundar nos contidos da materia.
Traballos de aula	Orientación sobre contidos e actividades expostas sobre a materia e resolución de dúbidas sobre contidos teóricos ou actividades prácticas.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación dos traballos prácticos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Seminarios	Valoración da participación activa do estudante na discusión de documentos científicos, casos ou outras actividades propostas na aula	20	CB2 CB3 CG1 CG2 CG3 CE1 CE3 CE4
Traballos de aula	Avaliación dos exercicios ou proxectos realizados na aula e/ou das actividades autónomas do estudante	40	CB1 CB2 CG1 CG2 CE1 CE3 CE4 CE6
Traballos e proxectos	Elaboración e presentación oral e escrita de informes, por parte dos estudantes, relacionados cos contidos e/ou procedementos do módulo correspondente	40	CB1 CB2 CB3 CB4 CG1 CG2 CG3 CE1 CE3 CE4 CE6

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Este máster ten a modalidade de ensino presencial, por tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos de aula son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser, polo menos, do 80% estando admitido faltar ao 20% da presencialidade.

Para superar a materia será necesario que os estudantes obteñan en cada proba ou actividade obxecto de avaliación como mínimo o 50% da cualificación nese apartado

Aqueles estudantes que non superen algunha das probas ou actividades poderán presentarse á avaliación do segundo cuatrimestre, que se celebrará no período oficial establecido, acorde ao programa da materia.

Haberá unha segunda convocatoria no mes de xullo na que se avaliarán as competencias non adquiridas polo estudante

durante o curso académico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.
 - A asistencia continuada ás sesións de clases e ás titorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes
 - O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen actividades, orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.
-

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Traballo Fin de Máster				
Materia	Traballo Fin de Máster			
Código	P02M081V01208			
Titulacion	Máster Universitario en Necesidades Específicas de Apoio Educativo			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	10	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Iglesias Sarmiento, Valentín			
Profesorado	Conde Rodríguez, María Ángeles Deaño Deaño, Manuel Dosil Díaz, Joaquín Iglesias Sarmiento, Valentín Martínez Figueira, María Esther Soto Carballo, Jorge Genaro			
Correo-e	visarmiento@uvigo.es			
Web	http://masterapoioeducativo.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	O Traballo Fin de Máster é un traballo tutelado que se realizará durante o segundo cuadrimestre e ten como obxectivo a aplicación dos coñecementos adquiridos neste Máster para a elaboración e deseño dun proxecto no contexto das prácticas externas.			
	A este traballo correspóndelle un total de 10 créditos e para superalo é necesario a elaboración dunha memoria e a súa defensa pública.			

Competencias		
Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer - Saber estar / ser
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CG1	Saber aplicar os coñecementos adquiridos sobre o funcionamento dos procesos neuropsicológicos, das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento, a través de respostas axustadas de tipo organizativo, curricular e social dos centros educativos e os servizos de apoio, incluíndo a actividade física para poboacións especiais.	- saber - saber facer
CG2	Ser capaz de sintetizar e integrar os coñecementos adquiridos sobre avaliación e intervención para aplicalos en contextos sociais e de aprendizaxe do estudante, conforme ás necesidades de apoio das persoas con necesidades específicas así como a promoción da actividade física tendo en conta a poboacións especiais, fomentado melloras na súa saúde e calidade de vida, desde a intervención para a atención á diversidade sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos	- saber - saber facer

CG3	Desenvolver e saber comunicar adecuadamente o resultado dos seus programas de asesoramento e de intervención educativa coas familias de persoas con dificultades de aprendizaxe e desenvolvemento, fomentado a participación como unha metodoloxía para a integración, e estimulando a realización de proxectos que, tendo en conta os valores democráticos da sociedade europea actual, inclúan as TIC, o deporte adaptado e a actividade física para persoas con distintas capacidades.	- saber - saber facer
CG4	Saber xeneralizar a distintos contextos e situacións o coñecemento e as destrezas adquiridas e continuar estudando en gran medida de modo autónomo como procura de solucións e alternativas ás cuestións suscitadas, axustando as habilidades pertinentes de aprendizaxe autodirixido, incluíndo reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas que supón a atención á diversidade.	- saber facer - Saber estar / ser
CE1	Saber aplicar sistemas de avaliación e intervención á determinación das necesidades educativas especiais dos estudantes con discapacidade intelectual, motriz e sensorial; de dificultades de aprendizaxe derivadas do contexto sociocultural, de discriminación por razóns de xénero, clase e etnia e de dificultades de aprendizaxe específicas (lectura, escritura e cálculo) delimitando os ámbitos prioritarios de actuación e os apoios requiridos para promover a aprendizaxe significativa e relevante.	- saber facer
CE2	Saber detectar e analizar posibles barreiras para o acceso ao currículo, a aprendizaxe e a participación do alumnado con necesidades educativas especiais e problemas de aprendizaxe.	- saber facer
CE3	Coñecer os sistemas adecuados para intervir na mellora da competencia persoal do alumnado naqueles ámbitos do seu desenvolvemento psicolóxico, social, de actividade física e deportivo que poidan relacionarse coas súas necesidades educativas especiais.	- saber
CE4	Xerar destrezas para aprender a deseñar, en colaboración co profesorado de aula, plans de traballo individualizado para o alumnado con necesidades educativas específicas integrados na resposta organizativa do centro e nos servizos de apoio, utilizando as TIC e favorecidos por actividades de deporte adaptado ou paralímpico e que potencien actividades de saúde e calidade de vida.	- saber - saber facer
CE6	Saber avaliar as implicacións do uso de diferentes respostas educativas ante os problemas derivados da atención á diversidade.	- saber - saber facer

Resultados de aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias
Aplicar os coñecementos adquiridos na elaboración e deseño dun programa aplicado en Psicoloxía da Educación	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG2 CE1 CE4
Adquirir habilidades para obter e analizar críticamente a información científica e construír un marco teórico que sustente conceptualmente un programa de intervención	CB1 CB2 CB3 CG2 CE2 CE3 CE6
Ser capaz de planificar, deseñar e levar a cabo unha intervención educativa no campo profesional	CB1 CB2 CB3 CB5 CG1 CG2 CG4 CE1 CE2 CE3 CE4
Comunicar de forma científica os resultados do traballo profesional	CB4 CG2 CE1
Preparar o informe final para a súa comunicación e publicación	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG3 CE1

Contidos	
Tema	
Planificación, deseño e desenvolvemento dun programa de intervención ou proxecto sobre alguna temática de interés no ámbito das necesidades de apoio educativo	Deseño do ensino (programación, secuencias didácticas, adaptacións curriculares) Estrutura e elementos das tarefas e proxectos Fases no deseño de programas Implementación do deseño Integración da metodoloxía de avaliación das competencias básicas Propostas prácticas para avaliar competencias Avaliación de programas de intervención Elaboración do informe
Elaboración dunha memoria de proxecto de fin de máster.	Pautas para a elaboración e defensa dos informes de proxectos. Escritura e comunicación en contextos académicos.

Planificación docente			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	5	0	5
Presentacións/exposicións	1	0	1
Traballos tutelados	0	180	180
Obradoiros	35	29	64

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación e orientacións do traballo fin de máster, directrices a seguir, criterios de avaliación, presentación e defensa.
Presentacións/exposicións	Exposición e defensa ante un tribunal da intervención realizada polo estudante.
Traballos tutelados	Revisión bibliográfica, elaboración e desenvolvemento dun proxecto por parte do alumnado tutorizado polo profesorado do mestrado.
Obradoiros	Talleres para a adquisición de coñecementos e habilidades instrumentais sobre metodoloxías e programas de intervención. Actividades enfocadas a adquisición de habilidades sobre escritura académica e presentacións orais.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Obradoiros	Orientación ao estudante na metodoloxía, elaboración, escrita e presentación do TFM
Traballos tutelados	Supervisión e orientación ao estudante na temática, metodoloxía, elaboración e calquera outro aspecto académico ata presentación e defensa do TFM.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Presentacións/exposicións	Presentación e defensa pública ante un tribunal formado por profesores e profesoras do Máster. Valórase a presentación final e a exposición e defensa oral.	70	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CE1 CE2 CE3 CE4 CE6

Traballos tutelados	Seguimento e avaliación por parte do titor/a do traballo realizado polo estudante ata a elaboración da memoria final	30	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CE1 CE2 CE3 CE4 CE6
---------------------	--	----	--

Outros comentarios e avaliación de Xullo

Aqueles estudantes que non superen o traballo fin de máster na avaliación do segundo cuatrimestre poderán presentarse á segunda convocatoria no mes de xullo.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

AA.VV, Las competencias básicas y el currículo: orientaciones generales,, Cuadernos de Educación.Consejería de Educación 2, 2007, Cantabria.

AA.VV, Hacia un enfoque de la educación en competencias, Consejería de Educación y Ciencia de Asturias., 2008, Asturias

COLOMA . A.. M.I.. JIMÉNEZ., M.L SÁEZ, Metodologías para desarrollar competencias y atender a la diversidad guía para el cambio metodológico y ejemplos desde infantil hasta la universidad, PPC, 2008, Madrid

CABRERIZO, J., RUBIO, M. J. y CASTILLO, S., Programación por competencias. Formación y práctica., Pearson, Madrid

CABRERIZO, J. y RUBIO, M. J., Atención a la diversidad. Teoría Práctica, Pearson, 2007, Madrid

CASTILLO, S. y CABRERIZO, J., Evaluación educativa de aprendizajes y competencias., Pearson, 2010, Madrid

PELLICER, C.y ORTEGA, C., La evaluación de las competencias básicas propuestas para evaluar el aprendizaje, PPC, 2010, Madrid

VILA A. y POBLETE. M. (Dirs), Aprendizaje basado en competencias. Una propuesta para la evaluación de las competencias genéricas, Mensajero/ICE de la Universidad de Deusto, 2007, Bilbao

ZABALA, A. y ARNAU, L., Cómo aprender y enseñar competencias., Graó, 2007, Barcelona

Recomendacións

Materias que se recomienda cursar simultáneamente

Prácticas Externas II/P02M081V01210

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Prácticas Externas I/P02M081V01209

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.

- A asistencia continuada ás sesións de clases e ás titorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes

- O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Prácticas Externas I				
Materia	Prácticas Externas I			
Código	P02M081V01209			
Titulacion	Máster Universitario en Necesidades Específicas de Apoio Educativo			
Descriptores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	12	OB	1	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Martínez Lemos, Rodolfo Ivan Martínez Figueira, María Esther			
Profesorado	Alfonso Gil, Sonia Ayan Perez, Carlos Luis Gayo Álvarez, María Elena Martínez Figueira, María Esther Martínez Lemos, Rodolfo Ivan Rodríguez Rodríguez, Juan Luís Torres Santiago, María Rocío			
Correo-e	esthermf@uvigo.es ivanmartinez@uvigo.es			
Web	http://masterapoioeducativo.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	Esta materia ten como obxectivo que os estudantes coñezan de modo práctico institucións, centros e servizos que traballen con colectivos de persoas con necesidades específicas de apoio educativo.			

Competencias		
Código		Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.	- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.	- saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.	- saber facer - Saber estar / ser
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.	- saber facer - Saber estar / ser
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.	- saber - saber facer
CG1	Saber aplicar os coñecementos adquiridos sobre o funcionamento dos procesos neuropsicológicos, das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento, a través de respostas axustadas de tipo organizativo, curricular e social dos centros educativos e os servizos de apoio, incluíndo a actividade física para poboacións especiais.	- saber facer
CG2	Ser capaz de sintetizar e integrar os coñecementos adquiridos sobre avaliación e intervención para aplicalos en contextos sociais e de aprendizaxe do estudante, conforme ás necesidades de apoio das persoas con necesidades específicas así como a promoción da actividade física tendo en conta a poboacións especiais, fomentado melloras na súa saúde e calidade de vida, desde a intervención para a atención á diversidade sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos	- saber - saber facer
CG3	Desenvolver e saber comunicar adecuadamente o resultado dos seus programas de asesoramento e de intervención educativa coas familias de persoas con dificultades de aprendizaxe e desenvolvemento, fomentado a participación como unha metodoloxía para a integración, e estimulando a realización de proxectos que, tendo en conta os valores democráticos da sociedade europea actual, inclúan as TIC, o deporte adaptado e a actividade física para persoas con distintas capacidades.	- saber facer

CG4	Saber xeneralizar a distintas contextos e situacións o coñecemento e as destrezas adquiridas e continuar estudando en gran medida de modo autónomo como procura de solucións e alternativas ás cuestións suscitadas, axustando as habilidades pertinentes de aprendizaxe autodirixido, incluíndo reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas que supón a atención á diversidade.	- saber facer - Saber estar / ser
CE1	Saber aplicar sistemas de avaliación e intervención á determinación das necesidades educativas especiais dos estudantes con discapacidade intelectual, motriz e sensorial; de dificultades de aprendizaxe derivadas do contexto sociocultural, de discriminación por razóns de xénero, clase e etnia e de dificultades de aprendizaxe específicas (lectura, escritura e cálculo) delimitando os ámbitos prioritarios de actuación e os apoios requiridos para promover a aprendizaxe significativa e relevante.	- saber - saber facer
CE2	Saber detectar e analizar posibles barreiras para o acceso ao currículo, a aprendizaxe e a participación do alumnado con necesidades educativas especiais e problemas de aprendizaxe.	- saber facer
CE3	Coñecer os sistemas adecuados para intervir na mellora da competencia persoal do alumnado naqueles ámbitos do seu desenvolvemento psicolóxico, social, de actividade física e deportivo que poidan relacionarse coas súas necesidades educativas especiais.	- saber
CE4	Xerar destrezas para aprender a deseñar, en colaboración co profesorado de aula, plans de traballo individualizado para o alumnado con necesidades educativas específicas integrados na resposta organizativa do centro e nos servizos de apoio, utilizando as TIC e favorecidos por actividades de deporte adaptado ou paralímpico e que potencien actividades de saúde e calidade de vida.	- saber facer - Saber estar / ser
CE5	Aprender a colaborar cos servizos psicopedagóxicos e de orientación familiar, promovendo a mellor resposta educativa.	- saber facer
CE6	Saber avaliar as implicacións do uso de diferentes respostas educativas ante os problemas derivados da atención á diversidade.	- saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer a estrutura e finalidade dos servizos e institucións nos que se realicen as prácticas e a documentación básica na que se sustente a actividade do servizo ou institución.	CB1 CG2 CE3 CE5
Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro mediante o establecemento de relacións entre os coñecementos especializados, teóricos e metodolóxicos, e os resultados da observación, análise e intervención nas situacións educativas da escola na que se realizan as prácticas	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6
Diagnosticar necesidades e problemas educativos especiais e deseñar algunha proposta de intervención específica de inclusión	CB1 CB2 CB3 CG1 CG2 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6

Observar, detectar e intervir a través de actividades co fin de favorecer actividades de inclusión educativa	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6
Ser capaz de elaborar unha memoria que reflicta as aprendizaxes máis importantes adquiridos no practicum, seguindo unha estrutura recomendada polo titor/a do máster.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6

Contidos

Tema	
Contextualización das prácticas: descrición da institución ou servizo	Obxectivos, programas, accións, recursos humanos e materiais, etc. para o desenvolvemento de actividades de aprendizaxe e deportivas dirixidas a poboacións con necesidades específicas de apoio.
Perfís profesionais e a súa relación coa atención á diversidade e as necesidades de apoio	Distintos tipos de actividades académicas e actividade física e deportiva con poboacións con necesidades específicas de apoio educativo
	Coñecemento e familiarización con ferramentas para avaliación e intervención con personas con necesidades de apoio educativo
As prácticas externas como instrumento de desenvolvemento dos profesionais en formación e noveis: deseño de actividades e programas	Proposta, programación e desenvolvemento de programas e accións nos centros de prácticas. Avaliación e seguimento de programas de intervención
Elaboración de memorias de progreso	Avaliación e seguimento de programas de intervención

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	5	0	5
Obradoiros	40	60	100
Prácticum	80	95	175
Informes/memorias de prácticas	0	20	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Orientacións sobre a planificación, deseño e realización das actividades prácticas realizadas en centros, servizos e organizacións relacionados coas necesidades de apoio educativo
Obradoiros	Talleres enfocados o coñecemento de procedementos para avaliación e a intervención con personas con necesidades específicas de apoio educativo, así como o familiarización cos sistemas de comunicación específicos (Braille, LSE, SAAC) e o dominio de ferramentas para o autoaprendizaxe, baseadas en entornos persoais de aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticum	Orientación sobre as prácticas externas e seguimento das mesmas.
Obradoiros	Orientacións sobre metodoloxías, avaliación, actividades e programas de intervención a desenvolver nos centros de prácticas.
Probas	Descrición
Informes/memorias de prácticas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación das memorias de prácticas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Prácticum	Informe dos titores/as externos sobre a asistencia e realización das distintas actividades prácticas	50	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6
Informes/memorias de prácticas	Elaboración dunha memoria sobre as actividades de prácticas de acordo a unhas criterios previamente sinalados	50	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O Practicum I terá unha duración de 120h que os estudantes realizarán en varios centros, servizos e organizacións que traballan con persoas con discapacidade, tanto no ámbito educativo como deportivo. Asimesmo contará cunha serie de obradoiros previos e simultaneos a realización das prácticas externas.

Previamente o alumnado recibirá a información e documentación necesaria para levar a cabo estas prácticas, sobre as que terán que realizar unha memoria final.

Para superar a materia é necesario obter un 5 no Informe do Titor e un 5 na Memoria Final.

As actividades non superadas en primeira convocatoria poderán ser superadas ou recuperadas na convocatoria de Xullo.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

- CID SABUCEDO, A., DOMÍNGUEZ PRIETO, E. y RAPOSO RIVAS, M., La práctica reflexiva como medio de construcción del pensamiento práctico de tutores y tutorandos. En M. A. ZABALZA BERAZA (ed.), Los tutores en el practicum: Funciones, formación y compromiso institu, Diputación Provincial de Pontevedra, 1998, Pontevedra
- GARCÍA FERNÁNDEZ, A., La tutoría y la relación profesor-alumno en la formación para la inserción laboral., 2006, Revista de Educación 341, 197-211.
- GUTIÉRREZ CUENCA, L., CORREA GOROSPE, J. M., JIMÉNEZ DE ABERASTURI APRAIZ, E. y IBÁÑEZ ETXEBERRIA, A, El modelo reflexivo en la formación de maestros y el pensamiento narrativo: estudio de un caso de innovación educativa en el Practicum de Magisterio., Madrid, 2009, Revista de Educación, 350
- IGLESIAS FORNEIRO, M. L, La tecnología audiovisual al servicio del practicum: el vídeo y la fotografía digital. En L. IGLESIAS FORNEIRO, M. A. ZABALZA BERAZA, A. CID SABUCEDO y M. RAPOSO RIVAS (coord.), El practicum como comp, Unidixital, 2005, Santiago
- LATORRE MEDINA, M. J., El potencial formativo del practicum: cambio en las creencias que sobre la enseñanza práctica poseen los futuros maestros, 2007, Revista de Educación 343, 249-273.
- LOBATO FRAILE, C., Desarrollo profesional y prácticas/practicum en la universidad, Servicio Editorial de la Universidad del País Vasc, 1996, Bilbao
- MARTÍNEZ FIGUEIRA, M. E., Ser tutor, ¿Cuestión de personalidad o de profesionalidad?., 2010, Revista Educativa de Orientación y Psicopedagogía, 21 (3), 1-6.
- MOLINA RUIZ, E., IRANZO GARCÍA, P., LÓPEZ LÓPEZ, M. C. y MOLINA MERLO, M. A., Procedimientos de análisis, evaluación y mejora de la formación práctica., 2008, Revista de Educación 346, 335-361
- RAPOSO RIVAS, M., Contribuciones de las Tecnologías de la Información y la Comunicación al desarrollo del practicum de futuros docentes. En L. IGLESIAS FORNEIRO, M. A. ZABALZA BERAZA, A. CID SABUCEDO y M. RAPOSO RIVAS, Unicopia, 2007, Lugo
- RAPOSO RIVAS, M. y SARCEDA GORGOSO, M.C., La integración de las TIC en la supervisión del Practicum. En A. CID SABUCEDO, M. MURADÁS LÓPEZ, M. A. ZABALZA BERAZA, M. GONZÁLEZ SANMAMED, M. RAPOSO RIVAS y L. IGLESIAS FORNEIRO (coord.), Buenas pr, Imprenta universitaria, 2007, Santiago de Compostela
- SCHÖN, D.A., La formación de profesionales reflexivos. Hacia un nuevo diseño de la enseñanza y el aprendizaje en las profesiones, Paidós-MEC, 1992, Barcelona
- ZABALZA BERAZA, M. A, Teoría de las Prácticas. La formación práctica de los profesores. En M. A. ZABALZA BERAZA (coord.), Actas del II Symposium sobre prácticas escolares (15-40)., Diputación Provincial de Pontevedra, 1989, Pontevedra
- ZABALZA BERAZA, M. A, Condiciones para el desarrollo del practicum. En Profesorado, 2004, Revista de curriculum y formación del profesorado, 8 (2), 1-22
- ZABALZA BERAZA, M. A, El aprendizaje experiencial como marco teórico para el Practicum. En L. IGLESIAS FORNEIRO, M. A. ZABALZA BERAZA, A. CID SABUCEDO y M. RAPOSO RIVAS (coord.), El practicum como compromiso institucional., Unidixital, 2005, Santiago de Compostela
- ZABALZA BERAZA, M. A, Buenas prácticas en el practicum: bases para su identificación y análisis. En A. CID SABUCEDO, M. RAPOSO RIVAS y A. PÉREZ ABELLÁS, El practicum: buenas prácticas en el Espacio Europeo de Educación Sup, Tórculo, 2007, Santiago de Compostela
- ZEICHNER, H., A formação reflexiva de professores: ideias e práticas., Educa, 1993, Lisboa

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Prácticas Externas II/P02M081V01210
Traballo Fin de Máster/P02M081V01208

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.
- A asistencia continuada ás sesións de clases e ás titorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes

- O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Prácticas Externas II				
Materia	Prácticas Externas II			
Código	P02M081V01210			
Titulación	Máster Universitario en Necesidades Específicas de Apoio Educativo			
Descriptor	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	8	OB	1	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Martínez Lemos, Rodolfo Ivan Martínez Figueira, María Esther			
Profesorado	Martínez Figueira, María Esther Martínez Lemos, Rodolfo Ivan			
Correo-e	esthermf@uvigo.es ivanmartinez@uvigo.es			
Web	http://masterapoioeducativo.webs.uvigo.es/			
Descrición xeral	Esta materia ten como obxectivo que os estudantes coñezan de modo práctico institucións, centros e servizos que traballen con colectivos de persoas con necesidades específicas de apoio educativo.			
Competencias				
Código				Tipoloxía
CB1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.			- saber
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.			- saber facer
CB3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.			- saber facer - Saber estar / ser
CB4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.			- saber facer - Saber estar / ser
CB5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.			- saber - saber facer
CG1	Saber aplicar os coñecementos adquiridos sobre o funcionamento dos procesos neuropsicológicos, das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento, a través de respostas axustadas de tipo organizativo, curricular e social dos centros educativos e os servizos de apoio, incluíndo a actividade física para poboacións especiais.			- saber
CG2	Ser capaz de sintetizar e integrar os coñecementos adquiridos sobre avaliación e intervención para aplicalos en contextos sociais e de aprendizaxe do estudante, conforme ás necesidades de apoio das persoas con necesidades específicas así como a promoción da actividade física tendo en conta a poboacións especiais, fomentado melloras na súa saúde e calidade de vida, desde a intervención para a atención á diversidade sen diferenciar en canto a xénero, oportunidades e accesibilidade para todos			- saber - saber facer
CG3	Desenvolver e saber comunicar adecuadamente o resultado dos seus programas de asesoramento e de intervención educativa coas familias de persoas con dificultades de aprendizaxe e desenvolvemento, fomentado a participación como unha metodoloxía para a integración, e estimulando a realización de proxectos que, tendo en conta os valores democráticos da sociedade europea actual, inclúan as TIC, o deporte adaptado e a actividade física para persoas con distintas capacidades.			- saber facer
CG4	Saber xeneralizar a distintos contextos e situacións o coñecemento e as destrezas adquiridas e continuar estudando en gran medida de modo autónomo como procura de solucións e alternativas ás cuestións suscitadas, axustando as habilidades pertinentes de aprendizaxe autodirixido, incluíndo reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas que supón a atención á diversidade.			- saber facer - Saber estar / ser

CE1	Saber aplicar sistemas de avaliación e intervención á determinación das necesidades educativas especiais dos estudantes con discapacidade intelectual, motriz e sensorial; de dificultades de aprendizaxe derivadas do contexto sociocultural, de discriminación por razóns de xénero, clase e etnia e de dificultades de aprendizaxe específicas (lectura, escritura e cálculo) delimitando os ámbitos prioritarios de actuación e os apoios requiridos para promover a aprendizaxe significativa e relevante.	- saber - saber facer
CE2	Saber detectar e analizar posibles barreiras para o acceso ao currículo, a aprendizaxe e a participación do alumnado con necesidades educativas especiais e problemas de aprendizaxe.	- saber facer
CE3	Coñecer os sistemas adecuados para intervir na mellora da competencia persoal do alumnado naqueles ámbitos do seu desenvolvemento psicolóxico, social, de actividade física e deportivo que poidan relacionarse coas súas necesidades educativas especiais.	- saber
CE4	Xerar destrezas para aprender a deseñar, en colaboración co profesorado de aula, plans de traballo individualizado para o alumnado con necesidades educativas específicas integrados na resposta organizativa do centro e nos servizos de apoio, utilizando as TIC e favorecidos por actividades de deporte adaptado ou paralímpico e que potencien actividades de saúde e calidade de vida.	- saber facer - Saber estar / ser
CE5	Aprender a colaborar cos servizos psicopedagóxicos e de orientación familiar, promovendo a mellor resposta educativa.	- saber facer
CE6	Saber avaliar as implicacións do uso de diferentes respostas educativas ante os problemas derivados da atención á diversidade.	- saber facer

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Coñecer a estrutura e finalidade dos servizos e institucións nos que se realicen as prácticas e a documentación básica na que se sustente a actividade do servizo ou institución.	CB1 CG2 CE3 CE5
Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro mediante o establecemento de relacións entre os coñecementos especializados, teóricos e metodolóxicos, e os resultados da observación, análise e intervención nas situacións educativas da escola na que se realizan as prácticas	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6
Diagnosticar necesidades e problemas educativos especiais e deseñar algunha proposta de intervención específica de inclusión	CB1 CB2 CB3 CG1 CG2 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6
Observar, detectar e intervir a través de actividades co fin de favorecer actividades de inclusión educativa	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6

Ser capaz de elaborar unha memoria que reflicta as aprendizaxes máis importantes adquiridos no practicum, seguindo unha estrutura recomendada polo titor/a do máster.

CB1
CB2
CB3
CB4
CB5
CG1
CG2
CG3
CG4
CE1
CE2
CE3
CE4
CE5
CE6

Contidos

Tema	
Contextualización das prácticas: descrición da institución ou servizo	Obxectivos, programas, accións, recursos humanos e materiais, etc. para o desenvolvemento de actividades de aprendizaxe e deportivas dirixidas a poboacións con necesidades específicas de apoio.
Perfís profesionais e a súa relación coa atención á diversidade e as necesidades de apoio	Distintos tipos de actividades académicas e actividade física e deportiva con poboacións con necesidades específicas de apoio educativo
	Coñecemento e familiarización con ferramentas para avaliación e intervención con persoas con necesidades de apoio educativo
As prácticas externas como instrumento de desenvolvemento dos profesionais en formación e novos: deseño de actividades e programas	Proposta, programación e desenvolvemento de programas e accións nos centros de prácticas. Avaliación e seguimento de programas de intervención
Elaboración de memorias de progreso	Avaliación e seguimento de programas de intervención

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	5	0	5
Prácticum	80	95	175
Informes/memorias de prácticas	0	20	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Orientacións sobre a planificación, deseño e realización das actividades prácticas realizadas en centros, servizos e organizacións relacionados coas necesidades de apoio educativo
Prácticum	Traballo independente tutorizado de prácticas en institucións, organizacións e centros educativos que inclúan poboacións con necesidades de apoio educativo

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticum	Orientación sobre as prácticas externas e seguimento das mesmas.
Probas	Descrición
Informes/memorias de prácticas	Orientación sobre a planificación, elaboración e presentación das memorias de prácticas.

Avaliación

Descrición	Cualificación Competencias Avaliadas
------------	--------------------------------------

Prácticum	Informe dos titores/as externos sobre a asistencia e realización das distintas actividades prácticas	50	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6
Informes/memorias de prácticas	Elaboración dunha memoria sobre as actividades de prácticas de acordo a unhos criterios previamente sinalados	50	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6

Outros comentarios e avaliación de Xullo

O Practicum I terá unha duración de 120h que os estudantes realizarán en varios centros, servizos e organizacións que traballan con persoas con discapacidade, tanto no ámbito educativo como deportivo. Asimesmo contará cunha serie de obradorios previos e simultaneos a realización das prácticas externas.

Previamente o alumnado recibirá a información e documentación necesaria para levar a cabo estas prácticas, sobre as que terán que realizar unha memoria final.

Para superar a materia é necesario obter un 5 no Informe do Titor e un 5 na Memoria Final.

As actividades non superadas en primeira convocatoria poderán ser superadas ou recuperadas na convocatoria de Xullo.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

CID SABUCEDO, A., DOMÍNGUEZ PRIETO, E. y RAPOSO RIVAS, M., La práctica reflexiva como medio de construcción del pensamiento práctico de tutores y tutorandos. En M. A. ZABALZA BERAZA (ed.), Los tutores en el practicum: Funciones, formación y compromiso institu, Diputación Provincial de Pontevedra, 1998, Pontevedra

GARCÍA FERNÁNDEZ, A., La tutoría y la relación profesor-alumno en la formación para la inserción laboral, 2006, Revista de Educación, 341, 197-211

GUTIÉRREZ CUENCA, L., CORREA GOROSPE, J. M., JIMÉNEZ DE ABERASTURI APRAIZ, E. y IBÁÑEZ ETXEBERRIA, A, El modelo reflexivo en la formación de maestros y el pensamiento narrativo: estudio de un caso de innovación educativa en el Practicum de Magisterio, 2009, Revista de Educación, 350, 493-505.

- IGLESIAS FORNEIRO, M. L, La tecnología audiovisual al servicio del practicum: el vídeo y la fotografía digital. En L. IGLESIAS FORNEIRO, M. A. ZABALZA BERAZA, A. CID SABUCEDO y M. RAPOSO RIVAS (coord.), El practicum como comp, Unidixital, 2005, Santiago
- LATORRE MEDINA, M. J., El potencial formativo del practicum: cambio en las creencias que sobre la enseñanza práctica poseen los futuros maestros., 2007, Revista de Educación, 343, 249-273
- LOBATO FRAILE, C. (ed.), Desarrollo profesional y prácticas/practicum en la universidad, Servicio Editorial de la Universidad del País Vasc, 1996, Bilbao
- MARTÍNEZ FIGUEIRA, M. E., Ser tutor, ¿Cuestión de personalidad o de profesionalidad?., 2010, Revista Educativa de Orientación y Psicopedagogía, 21 (3), 1-6
- MOLINA RUIZ, E., IRANZO GARCÍA, P., LÓPEZ LÓPEZ, M. C. y MOLINA MERLO, M. A, rocedimientos de análisis, evaluación y mejora de la formación práctica, Madrid, 2008, Revista de Educación, 346, 335-361.
- RAPOSO RIVAS, M, Contribuciones de las Tecnologías de la Información y la Comunicación al desarrollo del practicum de futuros docentes. En L. IGLESIAS FORNEIRO, M. A. ZABALZA BERAZA, A. CID SABUCEDO y M. RAPOSO RIVAS, Unicopia, 2002, Lugo
- RAPOSO RIVAS, M. y SARCEDA GORGOSO, M.C., La integración de las TIC en la supervisión del Practicum. En A. CID SABUCEDO, M. MURADÁS LÓPEZ, M. A. ZABALZA BERAZA, M. GONZÁLEZ SANMAMED, M. RAPOSO RIVAS y L. IGLESIAS FORNEIRO (coord.), Buenas pr, Imprenta Universitaria, 2007, Santiago de Compostela
- SCHÖN, D.A., La formación de profesionales reflexivos. Hacia un nuevo diseño de la enseñanza y el aprendizaje en las profesiones, Paidós-MEC, 1992, Barcelona
- ZABALZA BERAZA, M. A, Teoría de las Prácticas. La formación práctica de los profesores. En M. A. ZABALZA BERAZA (coord.), Actas del II Symposium sobre prácticas escolares (15-40), Diputación Provincial de Pontevedra, 1989, Pontevedra
- ZABALZA BERAZA, M. A, Condiciones para el desarrollo del practicum, 2004, Revista de curriculum y formación del profesorado, 8 (2), 1-2
- ZABALZA BERAZA, M. A, El aprendizaje experiencial como marco teórico para el Practicum. En L. IGLESIAS FORNEIRO, M. A. ZABALZA BERAZA, A. CID SABUCEDO y M. RAPOSO RIVAS (coord.), El practicum como compromiso institucional:, Unidixital, Santiago de Compostela
- ZABALZA BERAZA, M. A, Buenas prácticas en el practicum: bases para su identificación y análisis. En A. CID SABUCEDO, M. RAPOSO RIVAS y A. PÉREZ ABELLÁS, El practicum: buenas prácticas en el Espacio Europeo de Educación Sup, Torculo, Santiago de Compostela
- ZEICHNER, H, A formação reflexiva de professores: ideias e práticas., Educa, Lisboa

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Prácticas Externas II/P02M081V01210

Traballo Fin de Máster/P02M081V01208

Outros comentarios

RECOMÉNDASE:

- A asistencia á primeira sesión de clase para poder coñecer os obxectivos da materia, a planificación xeral e as opcións de avaliación da mesma.
- A asistencia continuada ás sesións de clases e ás titorías para poder seguir o desenvolvemento da materia por parte dos estudantes
- O uso continuado da plataforma virtual na que se recollen orientacións e criterios de avaliación para o correcto desenvolvemento da materia.